

ΚΛΕΙΩ

ΑΡΙΘΜ. 9.
Τόμος Α΄.

Συνδρομή, άρχομένη από 1. Ιανουαρίου έκάστου έτους, έκτος μόνον και προπληρωτά:
Μηνιαίου φράγκ. χρ. 20 ή μάκρ. 16.

ΕΤΟΣ Α΄.
τῆ 1/13. Μαΐου 1885.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΟ.

(Εικὼν Θ. Σβάρτσε).

ἔχουν τὰ σύννεφα δροσιά κι οἱ κάμ-
ποι πρασινάδα,
Κάθε πουλι ἔχει φωνή, κάθε τρα-
γοῦδι χάρι.
Ἐχουν τὰ ἄνθια μυρωδιά και τὸ
φιλὶ γλυκάδα,
Κάθε καρδιά ἔχει παλμούς, κάθε
βουνὸ χορτάρι.

Ἄλλα ἔς τὸν κόσμο ἔχουνε τοῦ Πλάστη
μας σημάδι

Και τίποτε δὲν βρίσκεται χωρὶς σκοπὸ νὰ ἔχη.
Ἄλλα σχετίζονται, κι' αὐτὸ τὸ φῶς μετ' τὸ σκοτάδι,
Κι' ἡ φλόγα ποῦ υἰφόνεται μετ' τὸ νερὸ ποῦ τρέχει.

Γλυκό μου Ἑλληνοπούλο, Ἐσὺ δὲν ἔχεις μόνο
Ἐσ' αὐτὸν τὸν κόσμο ὅμοια τὴν τύχη και τὸ γένος.
Γι' αὐτὸ ἔχεις ἔς τὰ μάτια Σου τόση ὀμορφιά και πόνο
Ἐάν ἄγγελος χωρὶς φτερὰ ἔσ' τῆ γῆ λησμονημένος.

Τέτοια εὐγένεια ποτὲ δὲν εἶδα γυμνωμένη,
Ὅστε τόσο περήφανο νὰ γέρνη κεφαλάκι.
Δὲν εἶδα δροσερὸ κορμὶ μετ' ὄψι χλωμασμένη,
Ὅστε ἀγριολούλουδα ἔς ἀπαλὸ χεράκι.

Ἐ τὸ φωτεινὸ Σου μέτωπο περίλυπη διαβάξω
Τὰ πάθη τῆς Ἑλλάδος μου μετ' ἔμπνευσι γραμμένα,
Κι' ἐνόσω τὴν εἰκόνα Σου τὴν σκεπτικὴ κυττάξω.
Φτερόνουνε ἢ ἐλπίδες μου και τραγουδοῦ γιὰ Σένα.

Ι. Η.

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ ΑΡΜΑΤΩΛΙΚΟΥ ΕΡΩΤΟΣ

ὑπὸ Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ.
(τέλος).

II.

Ἐκεῖ, ἐπὶ τινος βράχου παρὰ το χωρίον Καστρί, ὅπου τὸ πάλαι ἢ χρησιμοδοτοῖς Πυθία συνωμίλει τοῖς ἀνθρώποις, οἱ δὲ θεοὶ κατεκρήμνιζον τοὺς ὀγκώδεις λίθους κατὰ τῶν ἐφορμώντων βαρβάρων, εἰσι διεσπαρμένοι οἱ ὑπὸ τὸν Δῆμον Σκαλωτῶν Κλέφταις. Οἱ μὲν βίπτουσι τὸ λιθάρι, οἱ δὲ διαγωνίζονται εἰς τὸ ἄλμα· ἄλλοι παίζουσι τὸν αὐλὸν καὶ ἄδουσι, καὶ ἕτεροι παρασκευάζουσι τὰ ἀργυρᾶ ὄπλα των. Βροντοῦσι τὰ χαίμαλλά εἰς τὰ ὑποδήματά των, τὰ δὲ συρίγματα μετὰ τῶν ἀσμάτων, τῶν ἤχων τῆς φλογέρας καὶ τῆς βοῆς τοῦ ἐκπυροσκοροῦντος καρυφυλλιοῦ διακηρύττουσι τὸν ποιητικὸν καὶ ἐλευθέρων βίον τοῦ ὄρεσιβίου Κλέφτου. Ἐπὶ παλαιοῦ κορμοῦ δένδρου, ἐκτάδην κειμένου, κάθηται ὁ ἀρχηγὸς Δῆμος, διακρινόμενος τῶν ἄλλων ἐν τῆς χρυσῆς φέρμελής του καὶ τῶν χρυσῶν ὄπλων του.

Παρ' αὐτῷ δὲ ὄραία, ξανθὴ ποιμενίς, δεκαεπταετής περὶ πρὸ τὴν ἡλικίαν, ἀπαστράπτουσα ἐκ τῶν πέριξ τοῦ τραχήλου τῆς ἀνηρτημένον κοσμημάτων. Τὴν θελκτικὴν τῆς ὄφιν καθιστᾷ θελκτικωτέραν ἢ ἐπ' αὐτῆς διαχεομένη μελαγχολία. Ἡ κόμη τῆς ἀντανακλώσα τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου χρυσιζέται κατερχομένη ἐπὶ τοῦ λευκοῦ τραχήλου τῆς. Θὰ ἐπεχειροῦμεν σκιαγραφίαν τινὰ καὶ τῶν ῥόδων τῶν παρεῶν τῆς καὶ τῆς τὸ ἀρρενωπὸν σῶμά τῆς κοσμοῦσης βλαχικῆς στολῆς, ἀν οἱ ἀκόλουθοι ἀνέκδοτοι δημῶδεις στίχοι δὲν παρῆγον ζωγραφικωτάτην τοιαύτην

Βλαχούλα ἐροβόλα ἀπὸ φηλῆ βραχούλα
Φέρνει τὴ βόκα φουντωτή, τ' ἀδράχι τῆς γεμάτο,
Σέρνον τὰ πόδια τῆς δροσιὰ καὶ τὰ μαλλιά τῆς μόσχο,
Κ' αὐτὰ τὰ πασουμάκια τῆς τὸ Μῆν μετὰ τὰ λουλούδια.

Ἄλλὰ ποία εἶνε αὕτη ἢ μεταξὺ τῶν Κλεφτῶν κατηφῆς ποιμενίς;

Εἶνε ἢ Εἰρήνη, ἢ ἐρωμένη τοῦ Δήμου, ἢν οὗτος τὴν προτεραιάν εἶχεν ἀπαγάγει. Ἀπὸ δύο ἐπὶν κατέφλεγε τὰ στήθη του, ὁ δὲ ἀσβεστος ἔρωσ του ἐγένετο αἰτία πολλῶν αἰματηρῶν συμπλοκῶν μεταξὺ τούτου καὶ τῆς οἰκογενείας τῆς, τῶν γονέων καὶ τῶν λοιπῶν συγγενῶν τῆς Εἰρήνης, ἀργουμένων νὰ συγκατατεθῶσι καὶ δώσωσι τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς των πρὸς τὸν ὄρεσιβιον Κλέφτην. Ὁ Δῆμος ἐν τινι κατ' αὐτῶν συμπλοκῇ ἀπέκοψε τεμαχίον ἐκ τοῦ φορέματος τῆς Εἰρήνης, σημεῖον κατακτῆσεως, μεθ' ὃ, κατὰ τὰ αὐστηρὰ τότε ἦθη, οὐδεὶς ἐδέχετο νὰ λάβῃ σύζυγον νέαν οὕτω προσβληθείσαν τὴν τιμὴν, πλὴν ἂν ἐπήρχετο ἐξάγνις διὰ τῆς ἀποδόσεως τοῦ ἀποκοπέντος τεμαχίου καὶ αἰτήσεως συγγνώμης ἐκ μέρους τοῦ προσβολέως. Ἄλλ' ὁ Δῆμος μὴ ἀρκούμενος εἰς τοῦτο καὶ διαφλεγόμενος ὑπὸ τοῦ ἔρωτος ἐπράξεν ὅ,τι ἐπράξεν, καμφθεὶς ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τῆς Ἀφροδίτης. Ἦδη κατέχει τὸν θησαυρὸν του, ἀναμένων τὴν συγκατάθεσιν τῶν γονέων του. Ἐυκολώτερον θ' ἀρπάσωσι παρ' αὐτοῦ το καρυφυλλί ἢ τὴν Εἰρήνην του. Ὡς ἄλλος Ἡρακλῆς πρὸ τῆς Ὀμφάλης μειδιά πρὸ τῆς ξανθῆς ποιμενίδος, προσπαθῶν ν' ἀποσπάσῃ ἐκ τῶν χειλέων τῆς ἐν γλυκῇ μειδίᾳ. Ἄλλ' ἢ ὄραία βοσκοπούλα κατέχεται ὑπὸ μεγίστης δυσθυμίας· νεύει πρὸς τὴν γῆν, μὲ καμπτομένη ἐκ τῶν αἰσθηματικῶν διαχύ-

σεων τοῦ ὄρεσιβίου ἐραστοῦ. Ὁ Δῆμος πειρᾶται διὰ λέξεων νὰ διαλύσῃ τὴν δυσθυμίαν τῆς ἐρωμένης του.

— Μὴ πικραίνεσαι, Ῥηνούλα μου. Δὲς μου μια φορὰ οὔτε μιὰ τρίχα τοῦ κεφαλιοῦ σου θὰ πειραχθῇ.

Καὶ ἀληθῶς. Παρθένος ἐν μέσῳ κλεφτῶν ἦτον ἐντὸς ἀπορθητοῦ φρουρίου. Ἡ γυνὴ τοσοῦτῃ ἐπροστατεύετο ὑπὸ τῶν ἀρεμιανίων ἐκείνων ἀνδρῶν, ὅστε καὶ ἡ ἐλαχίστη κατ' αὐτῆς προσβολὴ ἐθεωρεῖτο ἐσχάτη τῶν ἀτιμιῶν!

— Ὅλοι αὐτοί, ἐπαναλαμβάνει ὁ Δῆμος, ἔμπορῶν νὰ σκοτωθοῦν γιὰ τ' ἄνεα. Δὲς μου μιὰ ματιά, ἀγάπη μου.

Οὐδὲν ὅμως κατισχύει ὅπως διασκεδάσῃ τὴν λύπην τῆς Εἰρήνης, ἕτις ὠμίλει μόνον ὅταν παρεπονεῖτο ἐπὶ τῇ αἰχμαλωσίᾳ τῆς.

Δὲν εἶχεν εἰσέτι κλίνει πρὸς τὴν δύσιν του ὁ ἥλιος, ὅτε ὁ Διάκος τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου — ἢ μᾶλλον Διάκος, — διότι οἱ Ἄρματωλοὶ οὕτως ὠνόμαζον ἐκτοτε αὐτόν, ἐπαρουσιάσθη ἐν μέσῳ τῶν ὄπαδῶν τοῦ ἀρχηγοῦ Δήμου Σκαλωτῶ. Ἐπὶ τοῦ ὄραίου σώματός του ἀπῆστραπτον τα ἀργυρᾶ ὄπλα του καὶ ἡ χρυσὴ κλέφτικη στολὴ του ἀλλὰ μᾶλλον τούτων ἀπῆστραπτεν ἡ εὐειδὴς μορφή του καὶ τὸ ἐκ τῶν μεγάλων μελανῶν ὀφθαλμῶν του ἐκτοξευόμενον πῦρ. Οἱ ὄρεσιβιοὶ ἀετιδεῖς, ὡς εἶδον τὸ ἀγγελικὸν παράστημά του, ἐψιδύρισαν μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ των.

— Χαρὰ ἔς τῆνε τὴ λεβεντιά . . . !

Ὁ Διάκος ἐγένετο δεκτὸς μετὰ χαρᾶς ὑπὸ τῶν Ἄρματωλῶν, ὁμῶσας καὶ τὸν ὄρκον τοῦ ἀδελφοποιτοῦ. Ὁ ἀρχηγὸς Δῆμος, ὅστις ἐγνώριζεν αὐτόν, ἐγερθεὶς καὶ λαβὼν τὴν χεῖρά του τῷ εἶπε.

— Θανάση, σὲ ζηλεύω! —

Ἡ Εἰρήνη ἰδοῦσα τὸν πρῶν μοναχόν, ἡσθάνθη ταραχὴν τινὰ εἰς τὰ στήθη· πρῶτην ἔδῃ φορὰν ἐπαλλεν ἢ καρδιά τῆς τοσοῦτῃ σφοδρῶς καὶ ἰδιορρυθμῶς. Ἡ δυσθυμία τῆς ἤρξατο διαλυομένη, εὐχαρὶς δὲ προσέβλεπε τοὺς περὶ αὐτὴν καὶ τὸν ἀπαγωγέα ἐραστὴν τῆς. Δὲν παρεπονεῖτο πλέον πρὸς τὸν Δῆμον διὰ τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς. Ἡ ὄψις τῆς, ἀποβαλοῦσα τὰ νέφη τῆς μελαγχολίας, ἐπληροῦτο χαρᾶς, ἐπὶ δὲ τῶν χειλέων τῆς ἐχαράσσοντο ἰδέα μειδιάματα.

Ὁ Δῆμος, χαίρων ἐπὶ τῇ μεταβολῇ τῆς ἐρωμένης του, νομίζει ὅτι ὁ πλήρης περιπετειῶν ἔρωσ του ἤρξατο νὰ ἀνοίγῃ ῥήγματα εἰς τὰ πετρώδη δι' αὐτὸν στήθη τῆς.

— Γειά σου, χαρὰ σου, ἀγάπη μου, τῇ λέγει, τώρα μ' ἀρέσεις πειὸ πολὺ. —

Ἡ Εἰρήνη μειδιά ἡδυπαθῶς, προσβλέπουσα τὸν Διάκον, ὁ δὲ Δῆμος νομίζει ἑαυτὸν εὐτυχῇ, διότι ἀπέσπασεν ἐκ τῶν χειλέων τῆς ἐν γλυκῇ μειδίᾳ.

— Ἐνα χαμόγελό σου θέλω νὰ δῶ ἔς τὰ χεῖλη σου ἀκόμα.

Ἡ ὄραία ποιμενίς ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν παράκλησιν τοῦ ἐραστοῦ, ἐν ᾧ τὰ βλέμματά τῆς συναντῶνται μετὰ τῶν τοῦ Διάκου.

Πλήρης φαιδρότητος ὁ Δῆμος ἀναφωνεῖ.

— Τώρα ἔμπορῶ νὰ πῶ, πῶς πάσαν ἢ συμφορᾶς μου. Αὐτὸ μού λέει τὸ χαμογέλιό σου, ἀγάπη μου;

Οἱ μεσοτὶ γλυκότητος ὀφθαλμοὶ τῆς Εἰρήνης ἀποφαίνονται καταφατικῶς εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ ἐραστοῦ, ἀλλὰ τὰ χεῖλη τῆς ψιδυρίζουσι.

— Χριστὲ καὶ Παναγία μου! Τί ὄμορφος, τί λεβέντης, ποῦνε ὁ Θανάσης! —

Αἱ ἐπακολουθοῦσαι τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου σκια καταλαμβάνουσι βαθμηδὸν τοὺς βράχους τοῦ Παρνασσοῦ. Ὁ ἐμπλεως χαρᾶς Δῆμος δι' ἐνὸς συρίγματος καλεῖ τοὺς ἀνδρας καὶ παραγγέλλει τὰ τοῦ δειπνοῦ τῆς χαροποιᾶς ἐκείνης ἐσπέρως. Ἐντὸς μικροῦ παρεσκευάσθη ἡ ἐκ κλάδων δένδρων χλοερά τράπεζα, πέριξ τῆς ὁποίας ἐμελλον νὰ παρακαθίσωσιν οἱ Κλέφταις. Ἡ Εἰρήνη λαμβάνει θέσιν πλησίον τοῦ Δήμου καὶ ἀπέναντι τοῦ Διάκου. Ὁ ἀμνός, διακεθεις εἰς τεμαχία, διανέμεται μετὰ ταχύτητος πρὸς τοὺς παρακαθημένους. Οἱ ἄρματωλοὶ αἰσθάνονται ἰδιαίτερον χαρὰν διὰ τὸν δειπνον τῆς ἐσπέρας ἐκείνης· ἴσως διότι πρῶτην φορὰν λαμβάνουσι τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἔχωσι συνδαιτυμόνα γυναῖκα. Ὁ γέρω Λάμπρος, ἀρχαῖος Κλέφτης, λαβὼν τὴν πλάτην τοῦ ἀμνοῦ, ἐξετάζει αὐτὴν μετὰ προσοχῆς. — Ἐνα συγνεφαί, λέγει, βλέπω πίσω ἀπὸ τὴν φούντα τῆς πλάτης. Ἀποτεινόμενος δὲ πρὸς τὸν Δῆμον, ἐξακολουθεῖ. — Καπετάνιο! μιὰ μεγάλη στενοχώρια θὰ περάσῃς ἀπόψε! — Ἄλλ' οὗτος, προσηλωμένος πρὸς τὴν ἐρωμένην του, οὐδόπως ἀντελήφθη τῶν λόγων τοῦ χρησιμοδοτοῦ μάντεως. Τῆς νυκτὸς προοιούσης, εὐθυμία, χαρὰ, ἀγαλλίασις, διεχέτο εἰς τὰς ὄψεις τῶν εὐθυμοῦντων Κλεφτῶν. Ἡ πλόσκα, μεταδιδόμενη καὶ περιτριγυρίζουσα εἰς τὰς χεῖρας τῶν συνδαιτυμόνων ἐπιτείνει διὰ τοῦ οἴνου τὴν εὐθυμίαν. Οἱ ἦχοι τῆς φλογέρας, τὰ κλέφτικα ἄσματα, ὧν ἐκάστην εἰς τὸ τέλος στροφὴν συνώδευον αἱ ἐκπυροσκορήσεις τῶν πιστολῶν, ἀντήχουν ἀνα τοὺς πέριξ ἀπορρωγὰς βράχους.

Ἡ Εἰρήνη εἶνε ἔκαλλος ἐκ χαρᾶς. Οἱ ὀφθαλμοί, προσηλωμένοι πρὸς τὸν Διάκον, σπινθηροβολοῦσιν ἐκ τοῦ καταβιβρώσκοντος τὴν καρδίαν τῆς πυρός. Ἐξογκοῦνται τὰ στήθη τῆς, ἐν ᾧ προσβλέπει αὐτόν, τὰ δὲ ἡδυπαθῆ μειδιάματά τῆς ἐκφράζουσι πρὸς τὸν νεαρὸν Κλέφτην τὸν ἐσωτερικὸν πόθον τῆς.

— Ἐδῶ μαζὶ σας, λέγει, θὰ γυρῶ τοὺς κάμπους καὶ τὰ βράχια. — Ὁ ἐνθουσιασμός τοῦ Δήμου εἶνε ἤδη ἀπεριγραπτός ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τούτῳ.

— Κέρνα! Ῥηνούλα, κέρνα! ἀναφωνεῖ.

Ἡ Εἰρήνη κερνᾷ τὰ παλληκάρια, ἀλλὰ πρὸς τὸν Διάκον ἀτενίζει, πρὸς αὐτὸν μειδιά· ἡ δὲ χαρὰ τῆς κορυφούται ὅπταν συναντῶνται τὰ βλέμματά των. Οἱ βράχοι ἀντηχοῦσιν ἐκ τῶν φωνῶν τῶν ἄρματωλῶν, ἡ δὲ βοὴ τῶν πιστολῶν καὶ μακρόθεν δίδωσιν εἰκόνα τινὰ τοῦ δειπνοῦ τούτου. Αἴφνης σιγὴ διαδέχεται τὸν πάταγον τῶν εὐθυμοῦντων. Ὁ Διάκος τραγουδεῖ. . . . Χάινουσιν ἅπαντες ἐν βαθεῖα σιγῇ, ὅπως ἀκούσωσι τῆς γλυκείας φωνῆς τοῦ ὄραίου Κλέφτου. Ἄν ἡ φύσις εἶχε δωρήσει αὐτῷ ἔκτακτον καλλονήν, ἢ ἀηδῶν τῷ ἐχάρισε τὴν φωνὴν τῆς.

Ἡ Εἰρήνη ἡδυπαθῶς προσβλέπουσα τὸν ἐραστὴν τῆς ἤκουε τοῦ ἄσματος αὐτοῦ. Ὡς ἔληξε τὸ ἄσμα τοῦ πρῶν μοναχοῦ, ἢ Εἰρήνη πλήρης φαιδρότητος καὶ ἐνθουσιασμοῦ ἀναφωνεῖ:

— Νὰ σὲ χαρῶ, Θανάση μου· κ' ἐγὼ τὸ ἀπεφάσισα νὰ κάνω τὰ μαλλιά σου προσκεφάλι μου.

Ὡς βοὴ μυρίων σφαιρῶν διηλθον διὰ τῆς ἀκοῆς τοῦ Δήμου αἱ λέξεις αὐταί. Ἦδη ἤρξατο νὰ ἐννοῇ πόθεν ἐπήγαγεν ἢ χαρὰ τῆς ἐρωμένης του, ποῖος ἀρχεῖ ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς, ποῖον ὄνομα τονίζουσιν οἱ παλμοὶ τῆς. Συνοφροῦνται αἴφνης τὸ μετωπὸν του καὶ τὸ στήθος του ἐξογκοῦται ὑπὸ τῆς ἐν αὐτῷ μυκωμένης καταγιγίδος. Ὁ ἄγριος τοῦ βουνοῦ

μαχητῆς, ὅστις ἠδύνατο νὰ κατασφάξῃ το συμπαν χάριν τῆς ἐρωμένης του, βλέπει αὐτὴν ἀρπαζομένην ἐκ τῶν χειρῶν του, καθ' ἣν στιγμὴν ἐνόμιζεν ὅτι τὴν σφίγγει ἐν τῇ ἀγκάλῃ του. Ὁ σάραξ τοῦ ἔρωτος του μεταβάλλεται εἰς ὄφιν, κατατρώγοντα τὰ σπλάγγνα του. Ἡ παραμονὴ τοῦ ὕμναίου του γίνεται μακροχρόνιος στεναγμῶν βίος ἐραστοῦ ἀπηλπισμένου. Οὐδέποτε, εἰς οὐδεμίαν κατὰ τῶν ἐχθρῶν μάχην ἡσθάνθη τοσοῦτην ἀγρίαν ταραχὴν, ὅση βαρῶνει νῦν τὸ στήθος του, ὅτε ἐνόμιζεν ἀνατέλλουσαν τὴν μᾶλλον χαρμύσνον τοῦ βίου του ἡμέραν. Ἄλλ' ὁ Δῆμος ἀγαπᾷ ὑπερβολικῶς τὴν ἐρωμένην του, πᾶσα δὲ κατ' αὐτῆς σκέψις πνίγεται ἐν τῷ ὠκεανῷ τοῦ ἔρωτος του. Ὁ ἔρωσ του ἦτο μὲν ἄγριος, ἀλλ' ἀμέτοχος πάσης κόνεως ταπεινῆς ζηλοτυπίας. Δὲν ἐγίνωσκεν ὁ ἐραστὴς τοῦ βουνοῦ νὰ ἐκδικηθῆ ἐν τῷ ἔρωτι, ἀλλὰ νὰ ἀγαπᾷ. Εἶνε ἀτίθασσον τῶν ὄρεων τέκνον, τοῦ ὁποίου ὁ ἐγωϊσμός δυνατὸν νὰ προσβληθῆ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς μάχης, ἐὰν εὐρεθῆ καὶ ἐν βῆμα πρὸ αὐτοῦ ἄλλος μαχόμενος· ἀλλ' ἐν τῇ ἐρωτικῇ διαμάχῃ, ἐν ἣ νὰ λατρεύῃ μόνον γινώσκει, δὲν ἀναγνωρίζει περιφρονησίαις. Εἶνε τῶσφ μέγας, ὅστε προτιμᾷ νὰ καταλίπῃ τὸ ἀντικείμενον τῆς λατρείας του, πλὴν εἰς τὸ πέλαιος τῶν ἰδίων του πόθων· αὐτὸς δὲ ἀρκεῖται νὰ διαβλέπῃ τὴν γαλήνιον φαιδρότητα, ἣτις τὸ περιβάλλει. Δὲν ὀργίζεται διὰ τὴν Εἰρήνην, ὡς ὁ Ἀγαμέμνων διὰ τὴν Βρισηίδα, ἀλλ' ὡς ἄλλος Ἀχιλλεὺς ἀφίνει ἐλευθέρων τὴν πλήττουσαν τὴν καρδίαν του κόρη. Καταπνίγει τοὺς πόθους του· συσφίγγει τὴν ἐν τοῖς στήθεσιν αὐτοῦ μανίαν· μειδιά πρὸς τὴν διατριπῶσαν τὰ στήθνα αὐτοῦ ἐρωμένην· λείγει τὰ θανάσιμα βέλη, ἅτινα κατ' αὐτοῦ ἐκτοξεύει αὕτη. Καὶ μὲ ὄφιν εὐχαριν, φαιδρῶν, ἀξίαν τῆς μεγαλόφρονος ἀνταπαρνήσεως του ἀναφωνεῖ πρὸς τὴν Εἰρήνην:

— Κέρνα, Ῥηνούλα, κέρνα ὅσο νὰ φέξῃ. Κέρνα τὸ Δῆμο μιὰ φορὰ, τὸ Διάκο κέρνα πέντε! —

Ἡ πικρία, ἢ ποτίζουσα τὴν καρδίαν του μεταβάλλεται διὰ τῆς φράσεως — Κέρνα τὸ Διάκο πέντε . . . εἰς εὐσμιον ἀρώμα, ῥοδίζον τὰ χεῖλη τῆς ἐγκαταλιπούσης αὐτόν! Εἶνε μέγας ἐν τῇ ὑποχωρήσει του!

Ἄλλ' ἐν ᾧ δὲν λυπεῖται ὁ ἐγκαταλιψθεὶς ἐραστὴς, δυσθυμεῖ ὁ νεαρὸς τῆς Εἰρήνης κατακτητῆς. Ὁ νοῦς καὶ ἡ καρδιά του συγκρούονται, ἡ δὲ γλυκεῖα ὄψις του προδίδει ὅτι δὲν κατώρθωσεν ἢ εὐαίσθητος καὶ παρθένος εἰς ἔρωτας καρδιά του ν' ἀποφύγῃ τὰ βέλη τοῦ υἱοῦ τῆς ἀρχαίας θεᾶς τῆς πατρίδος του. Ἄν δὲν κάμπτεται ὑπὸ τῆς καλλονῆς τῆς ξανθῆς αἰχμαλώτου, ὑποκύπτει ὅμως ἡ καρδιά του ὑπὸ τὸν ὄγκον τῶν πρὸς αὐτὸν αἰσθημάτων τῆς. Πρῶτην ἡδῆ φορὰν αἰσθάνεται ὅτι ἡ εἰς τὴν πατρίδα καὶ τὸν Θεὸν ἐξουδετερωθεῖσα καρδιά του δύναται νὰ περιλάβῃ καὶ μίαν ἐαρρινὴν ὑπαρξίν, ὡς τῆς Εἰρήνης. Ἄλλ' ὁ Διάκος δὲν ἐπιθυμεῖ τὰ πρῶτα βήματά του πρὸς ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος νὰ προσκόψωσιν εἰς τὰς ἀκάνθας τοῦ ἔρωτος. Πλήττεται ὑπὸ ὀδύνης, ἀναλογιζόμενος τὸν πόνον τοῦ ἀρχηγοῦ Δήμου ἐπὶ τῇ στερήσει τῆς ἐρωμένης του, τὴν καταγιγίδα, ἢν οὗτος ἤγειρεν εἰς τὰ στήθη συνεταίρου, μεθ' οὗ συνεδέθη πρὸς ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος. Καθ' ἣν ἡμέραν ὠρίσθη νὰ συναποθάνῃ μετ' αὐτοῦ νὰ τῷ ἀφαιρήσῃ τὴν προσφιλεστέραν του ὑπαρξίν, δι' ἣν ἐπὶ τοσοῦτον ἐμόχθη! Ὁ πρῶν λειτουργὸς τοῦ Θεοῦ νὰ μεταβληθῆ εἰς Πάριν, σπαράσσοντα τὰ σπλάγγνα τοῦ συναγωνιστοῦ του! Ἄντ' ἢ ἀμιλλᾶται μετ' αὐτοῦ εἰς ἀγῶνας καὶ μάχας, νὰ σκιαμαχῇ εἰς τὰς πλεκτάνας τοῦ ἔρωτος. Ἡ Εἰρήνη εἶνε ἐρωμένη τοῦ ἀρχηγοῦ. Νὰ ἀνταποκριθῆ εἰς τὸν ἔρωτά τῆς; Καὶ ἀφ' οὗ ὁ Δῆμος εἶνε

τόσω μεγάλωφρων, ὥστε νὰ θυσιάσῃ τοσοῦτων ἐτῶν στεναγμούς, δὲν ὀφείλει καὶ αὐτὸς νὰ πνίξῃ τοὺς στιγμιαίους παλμούς του καὶ νὰ μὴ παρασυρῆ ὑπὸ τῶν θεληγέτρων πῆς ὠραίας ποιμενίδος;

Ἄλλὰ πάλιν ἀφ' οὗ ἡ Εἰρήνη δὲν ἀνταγαπᾷ τὸν Δῆμον, νὰ ἐγκαταλείψῃ, πληρούσα τοὺς βράχους μὲ τοὺς στεναγμούς της; Νὰ μείνῃ ἐγκαταλειμμένη, καλαίουςα ἐν τῇ παραζάλῃ, ἐν ἣ ὄστος τὴν ἔρριψεν, χάριν αὐτοῦ ἀποκρούσαν τὸν ἔρωτα τοῦ Δῆμου; Ἡ ἐγκατάλειψις της ἀφείκτως δὰ φέρῃ αὐτὴν εἰς ἀπόγνωσιν, οὗτος δὲ θὰ ἦνε ὑπαίτιος ταύτης! Καὶ ἐν ᾧ οὕτω συγκεκριμένως διήρχοντο τοῦ νοός του αἱ σκέψεις αὐταί, πλησιάζουσα ἡ Εἰρήνη τῷ λέγει μετὰ τρυφερότητος.

— Γιατί, Θανάση, συγνέφιασε τὸ πρόσωπό σου; Τί εὐτυχισμένη θάμουνά νὰ μπορούσα νάδινά ὅλη τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς μου γιὰ νὰ μὴ πικραίνεσαι μιά στιγμὴ!

Ἡ δρόσος ἡ ἀποστάζουσα ἐκ τῶν χειλέων τῆς Εἰρήνης ἔσχημάτισεν ἀμυγνῶν ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Κλέφτου, καταπνίξασαν πᾶσαν ἀμφιρρεπὴ σκέψιν του. Τὸ μεσονύκτιον ἤδη παρήλθεν, οἱ δὲ Κλέφταις ἀπεσύρθησαν, ἐναπομεινάντων μόνων τῶν δύο ἐραστῶν. Ἡ Εἰρήνη ἐπαναλαμβάνει πρὸς τὸν συνοφρουόμενον ἐραστήν της.

— Θανάση, γιὰ δὲς με ἔστα μάτια μιά φορά! Εἶσαι σὺ ἄμορφο τραντάφυλλο, μὰ κ' ἐγὼ δὲν εἶμαι λουλουδί, ποῦ ταιριάζει γάμαι κοντὰ σου νὰ σὲ δροσολογῶ!

Ἄρα ὠραῖος Κλέφτης, ὅστις μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης παρετήρει σωπηλῶς αὐτὴν, προσηλῶν τοὺς ὀφθαλμούς του ἐπὶ τῶν ὄργων ὀφθαλμῶν της, λαμβάνει τὴν χεῖρά της, σπρέφει τὸ βλέμμα του πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐν μεγάλῃ ψυχικῇ ταραχῇ, καὶ μὲ φωνὴν διακοπτομένην τῇ λέγει:

— Ὅσο κί' ἂν μοῦ καίγουν τὴν καρδίαν ἄλλαις φιλοδοξίαις, πάντα μένει εἰς αὐτὴ μιά γωνιά γιὰ σένανε, Εἰρήνη! —

Τὸ πρόσωπον τῆς ποιμενίδος ἤστραψεν ἐκ χαρᾶς ὡς ἤκουσε τῶν τελευταίων λέξεων τοῦ ἐραστοῦ της. Ἦτον ἀπ' ἐκείνης τῆς στιγμῆς ἡ ἐρωμένη τοῦ Διάκου, ὅστις τοσοῦτω κατέφλεγε τὰ στήθη της. Ἄλλ' ὁ ἀρματωλὸς ἐραστὴς ἐβυθίζετο κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰς πλείστους διαλογισμούς. Ὁ πολεμικὸς σάλος ἦτον ἐπὶ θύρας. Τίς οἶδε ποῦ θὰ ὀδηγεί αὐτὸν τὸ καθήκον, ἡ ἐνθουσιῶσα καρδία του, ἡ ἀνάγκη τῆς πατρίδος!

— Ἄκουσε, τῇ λέγει, Ῥηνούλα! Ζοῦμε ἔξ' δυστυχισμένα χρόνια. Δὲν μπορούμε οὔτε ἔστην ἐρημίαν ἔσταν τὰ πουλιά νὰ ζήσουμε ζευγαρωμένα!

— Καὶ ποῦς μπορεῖ νὰ μᾶς χωρίσῃ;

— Ὁ πόλεμος.

— Ὅπου κί' ἂν πᾶς μαζὴ σου θάμαι. Μὲς ἔστη φωτιά, ἔσταν πόλεμος, ἔσταν Ἄδην! —

Ἐμειδίασεν ἀφελῶς ὁ ὠραῖος Κλέφτης ἀκούσας τῶν λέξεων τῆς ἐρωμένης του καὶ μετὰ φωνῆς γλυκείας τῇ λέγει.

— Ἄν μ' ἀγαπᾷς, Εἰρήνη, δὲν θέλω νὰ μ' ἀκολουθῆς, ἀλλὰ νὰ παρακαλῆς ἔσταν σπῆτι τοῦ πατέρα σου γονατιστὴ τὴν Παναγίαν καὶ τὸ Χριστὸ γιὰ τὸ γένος μας καὶ γιὰ μένα. Καὶ ὅταν θὰ σκορπισθοῦνε τὰ μαῦρα σύγνεφα ποῦ σκεπάζουν τὴν πατρίδα, καὶ τὰ χελιδόνια κ' ἡ κέρδικες θὰ κελαῖδουνε ἐλεύθερα εἰς τῆς βράχαις, θάρθω μὲ τὴν ἀνοιξί, μὲ τὰ λουλούδια τοῦ Μαΐου νὰ σὲ πάρω.

Αἱ παρειὰ τῆς Εἰρήνης ἐκαλύφθησαν ὑπὸ δακρύων μετὰ τὰς λέξεις ταύτας, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὴν αἴτησιν τοῦ ἐραστοῦ της, ἔν ἐπέβαλλεν αὐτῷ το πρὸς τὴν πατρίδα καθήκον.

Καὶ ἐν ᾧ οἱ ἀρματωλοὶ ὑπνωττον ὑπὸ τὰ συρίζοντα πύκη, οἱ δύο ἐρασταὶ ἠτοιμάζοντο πρὸς ὀδοπορίαν ὑπὸ τὸ σαλαγίζον τῶν ἀστέρων φῶς.

Ἐπὶ πέντε ὥρας ὀδοποροῦσιν ὑπὸ τὸ φεγγαβόλον φῶς τῶν Πλειάδων. Σιωπηλοὶ πορεύονται διὰ μέσου ἀνθηρᾶς πεδιάδος. Οὐδεὶς ἄλλος κρότος ἀκούεται περὶ τῆς ὑπνωττοῦσης φύσεως ἢ ὁ ἐκ τῆς συγκρούσεως τῶν ὄπλων τοῦ Κλέφτου. Ὁ Διάκος εἶνε βυθισμένος εἰς πλείστους διαλογισμούς ἡ Εἰρήνη ἀκολουθεῖ, μὴ τολμῶσα νὰ διαταράξῃ τὰς σκέψεις τοῦ λάτρου της. Ἡ χαρραυγὴ ἐφαπλοῦται βαθμυδὸν ἐπὶ τῆς ἀφυπνιζομένης φύσεως. Ἡ μυροβόλος τοῦ λυκαυγοῦς αὔρα φιδυρίζει διὰ μέσου τῶν φύλλων τῶν δένδρων, τὰ δὲ κελαδημάτα τῶν πτηνῶν προαγγέλλουσι φαιδρὰν τὴν ὕψιν τῆς ἡμέρας. Ἡ Εἰρήνη κατέχεται ὑπὸ μεγάλης ψυχικῆς ταραχῆς, ἀλλ' αἱ παρειὰ της δὲν ἀπώλεσαν τὰ ῥόδα των. Μετὰ τινὰ δευτερόλεπτα οἱ ὀδοιπόροι ἀφίκοντο πλησίον λόφου, ὅπισθεν τοῦ ὁποίου ἐκείτο τὸ χωρίον, ἐν ᾧ κατοικούν οἱ γονεῖς της καὶ ἐξ οὗ εἶχεν ἀπαγάγει αὐτὴν πρὸ δύο ἡμερῶν ὁ ἀρχηγὸς Δῆμος. Ἀνελθόντες τὸν λόφον οἱ δύο ἐρασταὶ εὐρέθησαν ἀπέναντι μικροῦ ναοῦ, κειμένου εἰς τὸ ἄκρον τοῦ χωρίου καὶ πλησίον τοῦ οἴκου τῆς Εἰρήνης. Ἡ ὠραία ποιμενὶς ἐκρήγγυται εἰς δάκρυα ὡς ἡσθάνθη ἐγγίζουσαν τὴν ὄραν τοῦ ἀποχωρισμοῦ ἡ ἀνακνὴ τῆς διακόπτεται ὑπὸ λυγμῶν. Ὁ Διάκος θαυπέων τὰς παρειὰς αὐτῆς τῇ λέγει.

— Μὴ πικραίνεσαι, Ῥηνούλα μου, ἀφ' οὗ λίγος καιρὸς θὰ μᾶς χωρίσῃ!

Καὶ οἱ δύο ἐρασταὶ ἐπλησίασαν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ναοῦ. Ἰστανται πρὸ αὐτοῦ, ἀσπάζονται τὸν ἐπὶ τῆς θύρας Σταυρὸν, γονυπετοῦσι καὶ προσεύχονται πρὸ τῆς Ἐκκλησίας, ὑψοῦντες τοὺς ὀφθαλμούς εἰς τὸν οὐράνιον θόλον. Προσεύχονται ἐν μεγάλῃ συγκινήσει αἱ δύο ἐρωτικαὶ καρδίαι ἐπὶ τῷ σκληρῷ ἀποχωρισμῷ των, καθ' ἣν ὄραν διελύοντο αἱ τελευταῖαι σκιά τῆς εὐτυχοῦς νυκτός, ἣτις ἦνωση αὐτάς. Περίεργον ὁ Διάκος δακρύει κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν.

Ἐγείρονται κατεχόμενοι ὑπὸ ἀπεριγράφτου συγκινήσεως συσφίγγουσιν ἀλλήλους καὶ ἀμφοτέρων αἱ παρειὰ καλύπτονται ὑπὸ δακρύων. Μικρὸς φόφος ἠκούσθη κατὰ τὴν τρικυμῶδη ἐκείνην στιγμὴν τοῦ ἀποχωρισμοῦ! Εἶνε ὁ μόνος ἐρωτικὸς ἀσπασμὸς τῆς εὐγενεστέρως καὶ σφοδρότερον παλλούσης καρδίας τῆς νέας ἑλληνικῆς γενεᾶς! Ἀφ' οὗ ὁ ἔρωσ ἔχει νὰ ἐπιδεικνῆ τοιαύτας στιγμᾶς, ἄς κωχᾶται αἰωνίως περὶ τῆς εὐγενούς, θείας καταγωγῆς του.

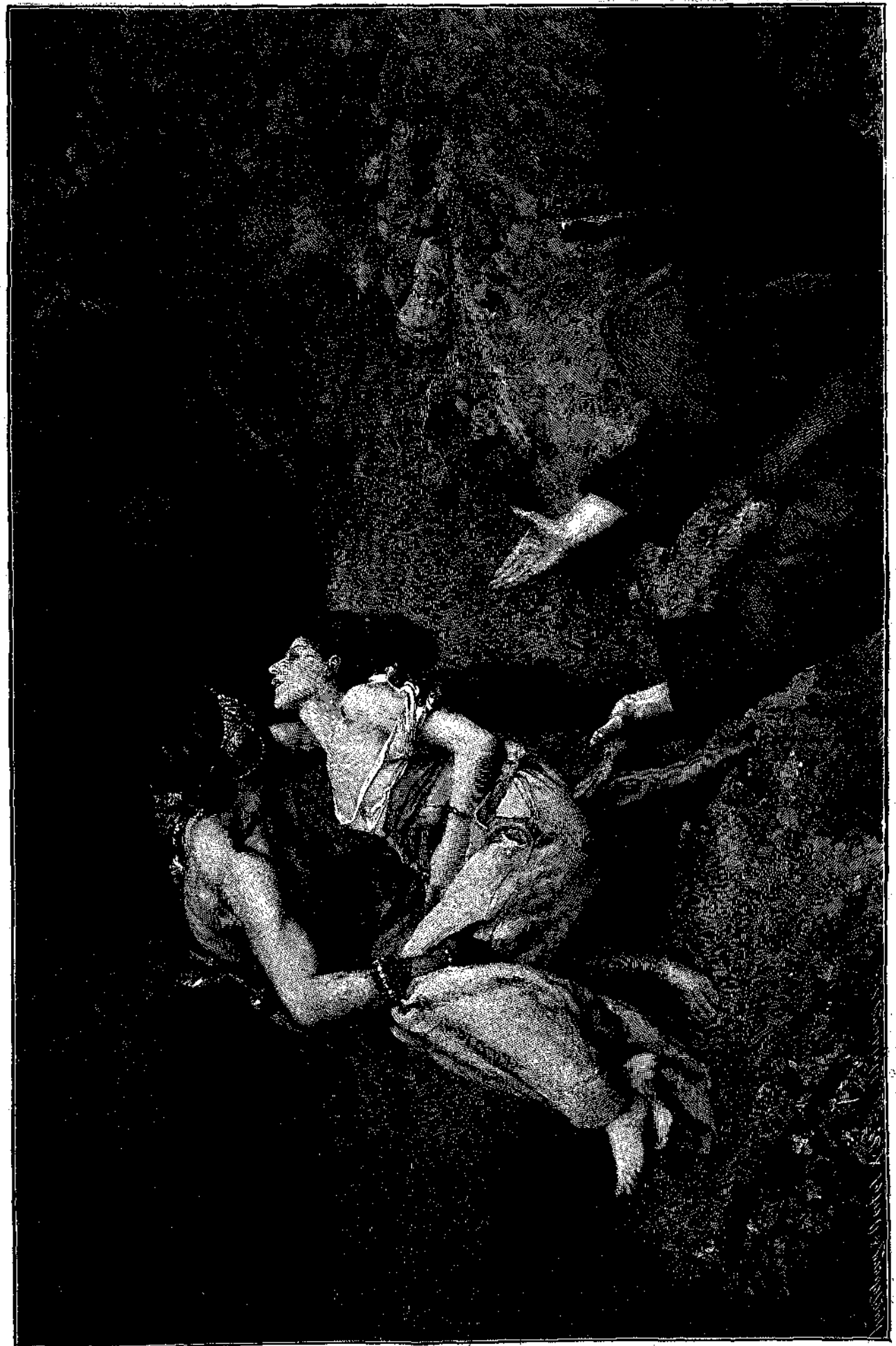
Μετὰ τινὰς στιγμᾶς ἡ μὲν Εἰρήνη εἰσῆλθεν εἰς τὸν πατρικὸν τῆς οἶκον, ὁ δὲ Κλέφτης εἰσώρμησεν ὡς πληγεὶς λέων εἰς τὴν πεδιάδα, ὀδεύων πρὸς συνάντησιν τῶν ἐταίρων του.

III.

Μετὰ τινὰ χρόνον τὸ λάβαρον τοῦ ἀγῶνος ἀνυψοῦτο ἐπὶ τῶν βράχων τῶν Καλαβρύτων, ὁ δὲ Γερμανὸς ἠύλογει τοὺς προσερχομένους ἀγωνιστάς. Ἐφ' ὅλης τῆς Δαρίδος καὶ Παρνασσίδος ἐξηπλοῦτο ἡ φήμη τῶν ἀρετῶν, τῶν ἀνδραγαδημάτων καὶ τοῦ μεγάλου ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος ἐνθουσιασμοῦ τοῦ Διάκου. Ἐξελέγη ἀρχηγὸς ἐν Λεβαδείᾳ, ταχθεὶς νὰ προασπίσῃ τὴν θέσιν, ἐν ἣ ἀπέθανε μαχόμενος ὁ μέγας τῆς ἀρχαίας Σπάρτης γόνος, ὁ Λεωνίδα.

IV.

Οὐρανόμηκες φωτοβόλον σέλας ἀνυψοῖ ὁ μαρτυρικὸς του θάνατος ἐπὶ τῶν βραχῶν τῶν Θερμοπολιῶν, ὑπὸ τοὺς ὁποίους

σκιρτώσιν εκ χαρᾶς τα ὄσῳ τοῦ μεγάλου τῆς ἀρχαίας Σπάρτης τέκνου· τὸ δὲ βεῖμα τοῦ Σπερχεῖου ψιθυρίζει τὸ δίστιχον τοῦ ἥρωος:

Γιὰ δὲς καιρὸ τοῦ διάλεξεν ὁ Χάρης νὰ μὲ πάρῃ,
Τώρα π' ἀνθίζουσι τὰ κλαρά καὶ βγάς' ἢ γ' χορτάρι!

V.

Ὁλίγας ἡμέρας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μάρτυρος μελανέμων παρθένος θρηνεῖ ἐπὶ τοῦ τόπου, ἐνθα ἀπέπηγ ἡ μεγάλη τοῦ ἥρωος ψυχή. Περισυνάξασα τὴν διὰ τοῦ αἵματός του βαφεῖσαν χλόην, καίει θυμίαμα, προσευχομένη γονυκλι-

νῶς. Εἶνε ἡ Εἰρήνη! Δέεται ὑπὲρ τοῦ ἔραστοῦ τῆς. Ἡ δέησις τῆς εἶνε ἡ μόνη νεκρώσιμος ἀκολουθία, ἔτις ἐψάλη ὑπὲρ τοῦ ἥρωος Ἀθανασίου Διακού.

VI.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1828 οἱ πένθιμοι ἦχοι τοῦ Κώδωνος τῆς μονῆς τῶν Ἀσωμάτων ἀνήγγελλον τὸν θάνατον νεαρῆς μοναχῆς. Ἦτον ἡ Εἰρήνη, ἐπιζήσασα μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, θεία βεβαίως οἰκονομία, ἵνα ἀναγγεῖλη πρὸς τὸν μάρτυρα τὴν ἀνάστασιν τοῦ γένους.

Ἐν Λειψία.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΩΝ ΟΔΟΝΤΩΝ.

Ἐκπαλαί ποιηταὶ τε καὶ αἰδοί, μὴ ἐξαιρουμένης τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ τοῦ Κορανίου ἐξύμνησαν τοὺς ὠραίους ὀδόντας. Μεταξὺ τῶν νεωτέρων λαῶν πρὸ πάντων οἱ Ἀμερικανοὶ καὶ οἱ Ἀγγελοὶ ἐπιμελοῦνται πολὺ τοὺς ὀδόντας καὶ ὡς πρὸς τοῦτο ὑπερτερροῦσιν ὅλων τῶν ἄλλων λαῶν. Ὁραῖοι ὀδόντες εἶνε ἀληθῆς τοῦ προσώπου κόσμος, καὶ ὅπως ἕκαστος προσπαθεῖ ν' ἀπομακρύνῃ ἐκ τοῦ προσώπου του στίγμα τι ἢ φλύκταιναν, οὕτως ἔπρεπε νὰ καταβάλλῃ ἐπίσης φροντίδα νὰ λευκαίνῃ καὶ νὰ διατηρῇ ὑγιεῖς τοὺς ὀδόντας, οἵτινες ἀμικροὶ μὲν ὄντες ἀσχημίζουσι καὶ τὸ εὐεϊδέστατον πρόσωπον, ἐλλειπεῖς δὲ ἢ νοσοῦντες προξενοῦσιν ἀσαφῆ καὶ κακὴν προφοράν συμφώνων τινῶν, καὶ τὸ σπουδαιότερον ἀτελῶς μασῶσι τὰς τροφάς, ὅθεν οὐχὶ ὀλίγη βλάβη προσγίνεται εἰς ὅλον τὸν ὄργανισμόν.

Ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ὅμως ὅλοι σκέπτονται περὶ τῶν πραγμάτων τούτων πάρα πολὺ ἀργά, καὶ διὰ τοῦτο ἀναπόφευκτα πλέον εἶνε τὰ ἀνω μνημονευθέντα κακά. Καθ' ἕκον ἀρα τῶν γονέων εἶνε νὰ προσέχωσιν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἰς τοὺς ὀδόντας τῶν τέκνων των. Ὡς γνωστὸν, ἡ φύσις ἔδωκε τῷ ἀνθρώπῳ δύο ὀδοντοφυΐας, τὴν μὲν κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, τοὺς γαλαξίας, τὴν δὲ διὰ τὸ λοιπὸν τοῦ βίου. Οὐχ ἦττον γνωστὸν εἶνε, ὅτι οἱ γαλαξία φύονται συχνάκις ἐν μέσῳ ἐπιαικιδύων ταραχῶν τοῦ ὄλου ὄργανισμοῦ, ἅς δὲν δυνάμεθα ἐνταῦθα νὰ ἐξετάσωμεν ἐγγύτερον. Παρατηροῦμεν μόνον ὅτι κατὰ τὴν περιόδον ταύτην δέον συχνάκις ν' ἀποπλύνῃται τὸ στόμα τοῦ παιδίου διὰ θερμοῦ ὕδατος καὶ μετὰ προσοχῆς νὰ δίδωνται τῷ μικρῷ ἀσθενεῖ σκληρὰ ἀντικείμενα, διότι καταδάκνον αὐτὰ εὐκόλως δύνανται νὰ βλάβῃ τοὺς φουμένους τρυφεροὺς ὀδόντας. Ἀφ' οὗ ὅμως ἀναφύωσιν οἱ ὀδόντες οὗτοι, φροντὶς καὶ καθήκον τῆς μητρὸς εἶνε νὰ διατηρῆσθαι αὐτοὺς (20 ὄντας τὸν ἀριθμὸν) ἕως ὅτου ἀναφύωσιν οἱ σκληρότεροι καὶ διαρκέστεροι. Πρῶτος ὄρος πρὸς τοῦτο εἶνε ἡ καθαριότης, καὶ τοῦ μὲν βρέφους τὸ στόμα δέον νὰ πλύνῃται διὰ σπόγγου, τῶν δὲ πρεσβυτέρων παιδίων, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν εἶνε εἰς θέσιν ἀφ' ἑαυτῶν νὰ ἐκτελῶσι τὴν καθάρσιν τῶν ὀδόντων των, διὰ λινοῦ ὑφάσματος καὶ ἀργότερον διὰ μαλακῆς ψύκτρας. Ἀφ' οὗ ὅμως μεγαλώσῃ τὰ παιδία, πρέπει νὰ ἐξαναγκάζωνται νὰ καθαρῶσιν τακτικῶς καθ' ἑκάστην πρωΐαν καὶ ἑσπέραν τοὺς ὀδόντας καὶ ν' ἀποπλύνωσι τὸ στόμα. Καὶ μεθ' ὅλην ταύτην τὴν περιποίησιν εἶνε ἀδύνατον ν' ἀποφύγωμεν τὴν σήψιν τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ ὀδόντος. Διὰ τοῦτο πᾶσα μήτηρ ὀφείλει ἐπιμελῶς νὰ προσέχη, καὶ αἶμα ὡς ἀνακαλύψῃ καὶ τὸ ἐλά-

χιστον σημεῖον φθορᾶς, νὰ ὀδηγῇ ἀμέσως τὸ παιδίον εἰς τὸν ἱατρόν, ὅπως οὗτος γεμίσῃ ἤτοι γομφώσῃ τὸν ὀδόντα. Ἄλλ' ἐνταῦθα ἐπικρατεῖ ἡ πλάνη, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γεμίζωνται οἱ ὀδόντες τῶν παιδίων, καὶ τοῦτο διότι ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἀντικατασταθῶσιν οὗτοι διὰ τῶν διαρκῶν. Ἐν τούτοις καὶ οἱ γαλαξία πρέπει νὰ τυγχάνωσι τήσης περιποιήσεως, ὅσης καὶ οἱ μόνιμοι, διότι πολὺ περισσότερα πάσχει παιδίον στερηθὲν τῶν ὀδόντων του κατὰ τὸ τέταρτον ἢ πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του ἀντὶ εἰς τὸ ἔνατον ἢ ἡλικιωμένον καὶ πρῶτον διότι τὸ ἐλλεῖπον δὲν δύναται ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τεχνητοῦ, καὶ δεύτερον διότι ἕνεκα τῶν σεσηπτότων ὀδόντων διαφθείρεται καὶ ἡ ποιότης τοῦ σιάλου, ὅπερ φερόμενον εἰς τὸν στόμαχον διαφθείρει τὸ αἷμα, καὶ τοῦτο ἔχει πολὺ μᾶλλον δυσαρέστους τὰς συνεπειὰς παρὰ τρυφεροῦ ὄργανισμοῦ ἢ παρ' ἀνδρὶ τριάκοντα ἢ τεσσαράκοντα ἐτῶν. Πρὸς τοῦτους παρατηρητέον, ὅτι συχνότατα ὁ πρῶτος μόνιμος γομφίος ἢ τραπεζίτης ὀδόντος, ἀναφύομενος μεταξὺ τοῦ τετάρτου καὶ ἕκτου ἔτους, θεωρεῖται ὡς γαλαξίας καὶ διὰ τοῦτο μετ' ἀπαθείας βλέπεται τὴν κατάπτωσιν του. Ὅταν ὅμως αὐτὸς ἐλλείψῃ κατὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν μόνιμων, ὁ δεύτερος τραπεζίτης οὐδεμίαν εὐρίσκει ὑποστήριξιν, κλίνει πρὸς τὰ πρόσω καὶ προσλαμβάνει θέσιν λοξήν, ὁ τρίτος ἐπίσης νεύει πρὸς τὰ ἔμπροσ καὶ οὕτω γεννῶνται ῥήγματα μεταξὺ ἀμφοτέρων, ἐν οἷς εὐκόλως ὑπειδύουσι τὰ λείψανα τῶν τροφῶν καὶ προκαλοῦσι σήψιν.

Ἄλλ' ἢ στρεβλὴ θέσις τῶν μόνιμων δύναται νὰ παραχθῆ καὶ διὰ τῆς παραμελήσεως τοῦ ν' ἀπομακρύνωμεν ἐγκαίρως τὰ λείψανα τοῦ γαλαξίου, ὅταν ἀναφύῃται ὁ μόνιμος ὁμοίως καὶ ἡ συνήθεια τῶν παιδίων τοῦ νὰ θέτωσι τὸν ἀντίχειρα εἰς τὸ στόμα εἶνε πρόξενος βλάβης, διότι προωθεῖ εἰς τὰ ἔξω τοὺς ἀνω τομεῖς, ὅθεν ἀσχημίζεται καὶ τὸ πρόσωπον λίαν ἐπαισθητῶς.

Ἀφ' οὗ ὅμως ἀναφύωσιν οἱ ὀδόντες καὶ εἰς τὴν ὀρθὴν αὐτῶν θέσιν, πρέπει πλέον πᾶσα νὰ καταβάλλῃται φροντίς μὴ μολυνθῶσι καὶ καταστῶσιν ἔρμαιον τῆς σήψεως. Πρῶτον καὶ κύριον μέλημα ἡμῶν εἶνε ἡδὴ ἡ καθαριότης αὐτῶν. Τεμάχια ἐκ κρέατος καὶ ἄλλων τροφῶν, εἰσχωροῦντα ἀναμέσον τῶν ὀδόντων ζυμοῦνται διὰ τῆς θερμότητος τοῦ στόματος καὶ ἀναπτύσσουσιν ὄξέα καταστρεφοντα τὴν ὑελοῖδη καὶ ἐλεφαντίνην οὐσίαν τοῦ ὀδόντος. Ἐπειδὴ τὸ ζάχαρι ταχύτατα ζυμοῦται καὶ ἀναπτύσσει ὄξυ, ἔπρεπε κυρίως τὰ παιδία ἐκάστοτε ν' ἀποπλύνωσι τὸ στόμα, ἐὰν δὲ καὶ μεθ' ὅλας τὰς προφυλάξεις — ἢ μᾶλλον ἀφ' οὗ οὐδεμίαν ἐγένετο

— προσεβλήθησαν οἱ ὀδόντες, πρέπει ἀμέσως καὶ ἀνεῦ ἀναβολῆς νὰ προσκαλῆται ὁ ὀδοντοῖατρος πρὸς ἀπομάκρυνσιν μὲν τῶν μαλακυνθέντων καὶ διεφθαρμένων μερῶν, πρὸς πλήρωσιν δὲ τοῦ ὀδόντος διὰ καταλλήλου ὕλης. Ἡ πλήρωσις εἶνε τὸ ἀριστον μέσον πρὸς σωτηρίαν ὅλα τὰλλα ἱαματικά τῶν ὀδόντων ὕδατα τὰ τοσάκις μὲν ἐπινοούμενα, πλειστάκις δὲ δυστυχῶς ἐν χρήσει ὄντα εἰς οὐδὲν ὠφελοῦσι, τὸ πολὺ πολὺ δὲν βλάπτουσι, συχνότατα δὲ συντελοῦσιν εἰς τὴν ἐντελῆ καταστροφὴν διὰ τῶν δραστηκῶν αὐτῶν συστατικῶν, κατευναζόντων μὲν προσκαίρως τὸ ἄλγος, ἐπιφερόντων δ' ἀντὶ τούτου βλάβην ἀνεπανόρθωτον καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ὑγιεῖς. Ἀντὶ ὅλων τούτων ἀξιοσύστατος εἶνε ὀδοντόκοις ἐκ τιτάνου, καὶ ὕδωρ ἐξ ἐκκαθαρισμένου οἰνοπνεύματος καὶ τινων σταγόνων ἐλαίου πεπερίτιδος μίνθης. Δέον δὲ ν' ἀποφεύγηται ἡ χρῆσις ἀνθρακος φιλύρας, διότι ὅσον λεπτῶς καὶ ἂν ἦνε κοπανισμένη, εὐχερῶς εἰσδύει ὑπὸ τὸν οὐρανίσκον καὶ ἐνίοτε προξενεῖ τὴν πτώσιν τῶν ὀδόντων. Ἐκάστην πρωΐαν καὶ ἑσπέραν δέον νὰ ἐκκαθαρίζωνται οἱ ὀδόντες, νὰ πλύνῃται τὸ στόμα μεθ' ἕκαστον φαγητὸν καὶ διὰ τινος ὀδοντογλυφίδος, μὴ συνισταμένης ἐν τούτοις ἐκ μετάλλου, ν' ἀπομακρύνωνται τὰ ἀνά μέσον τῶν ὀδόντων παρειαχωρήσαντα λείψανα τῶν τροφῶν.

Ἐτερος ἐχθρὸς τῶν ὀδόντων πάντοτε σχεδὸν παρορωμένος εἶνε ἡ φέκλη, ἣτοι ὕλη τις σχηματιζομένη ἐκ τοῦ σιά-

λου καὶ περικαλύπτουσα συνήθως τοὺς κάτω τομεῖς, οὐχὶ σπανίως δὲ καὶ τοὺς γομφίους. Κατὰ τὴν σκληρότητα καὶ τὸ χροῖμα εἶνε διάφορος καὶ ὅσῳ μελανώτερα εἶνε, τόσῳ δυσκολώτερον ἀπομακρύνεται, πάντοτε δὲ εἶνε ἐπιβλαβής. Ἐνίοτε ὅταν συσσωρευθῇ εἰς μεγάλην ποσότητα, τόσον ἐρεθίζει τὸν οὐρανίσκον, ὥστε οὗτος αἰμορραγεῖ καὶ μετὰ τὴν ἐλαφροτέραν ἐπαφὴν τέλος δὲ ἀπογυμνεῖ καὶ αὐτὰς τὰς βέλας τῶν ὀδόντων, οἵτινες καταπίπτουσι. Τούλάχιστον ἀπᾶς τοῦ ἔτους δέον νὰ συμβουλευώμεθα τὸν ὀδοντοῖατρον, ἀλλὰ ἡμεῖς πράττομεν τοῦτο, ὅταν καταστῶσιν οἱ πόνοι ἀνυπόφοροι. Καὶ καταπραϋνόνται μὲν οὗτοι προσκαίρως διὰ χλωροφορμίου, ἐλαίου καρυοφύλλων, κρεωσώτου, φανικοῦ ὄξους ἢ νατρίου, ἀλλὰ θεραπεία ἐπέρχεται μόνον διὰ τῆς πληρώσεως, ἐὰν ὅπωςδήποτε καὶ αὕτη ἦνε δυνατή. Ἐὰν δὲ δὲν πάωσιν οἱ πόνοι οὔτε διὰ φαρμάκων, οὔτε διὰ τῆς πληρώσεως, οὐδὲν ἄλλο μένει ἢ νὰ ἐξαχθῇ ὁ ὀδὸς καὶ ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τεχνητοῦ. Πολλοὶ ἀνθρώποι ἔχουσιν ἀπέχθειάν τινα πρὸς τοὺς τεχνητοὺς ὀδόντας, ἀλλ' ἀδίκως, διότι διὰ τὴν ὑγιεινὴν πάντως ὠφελιμώτερον εἶνε νὰ ἔχωμεν τεχνητοὺς ὀδόντας ἢ οὐδένα.

Ἐἶθε νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ ὀλίγαι αὐταὶ γραμμαὶ καὶ εἴθε μάλιστα αἱ μητέρες νὰ καταβάλλωσι μεῖζονα φροντίδα ὑπὲρ τῶν ὀδόντων τῶν τέκνων των.

B. X.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

τοῦ
ΣΟΠΗΓΧΑΟΥΕΡ.

Πᾶσα ἀνθρωπίνη ἀρετὴ εἶνε συγγενὴς ἐλαττώματι τινι, εἰς ὃ ἀπειλεῖ νὰ μεταβληθῇ ἐν τούτοις καὶ τὰνάπαλι πᾶν ἐλάττωμα εἶνε συγγενὲς προτερήματι. Διὰ τοῦτο ἡ πλάνη, εἰς ἣν, ὅσον ἀφορᾷ ἀνθρώπον τινα, περιπίπτομεν, προέρχεται συχνάκις ἐκ τοῦ ὅτι ἐν ἀρχῇ τῆς γνωριμίας ἡμῶν ἐποησάμεν σύγχυσιν τῶν ἐλαττωμάτων καὶ τῶν συγγενῶν αὐτοῖς προτερημάτων, ἢ τοῦναντίον· οὕτω π. χ. ὁ προσεκτικὸς φαίνεται ἡμῖν δειλός, ὁ φειδωλὸς φιλάργυρος ἢ ὁ σπάταλος, ἐλευθέριος, ὁ βάναντος εὐθὺς καὶ εἰλικρινής, ὁ ἀναιδής, τολμηρὸς καὶ οὕτω καθεστῆς.

* * *

Ὅπως ἀντὶ ἀργύρου χαρτονόμισμα, οὕτω κυκλοφοροῦσιν εἰς τὸν κόσμον ἀντὶ τῆς ἀληθοῦς ἐκτιμῆσεως καὶ φιλίας αἱ ἐξωτερικαὶ ἐνδείξεις καὶ ὅσον τὸ δυνατόν φυσικαὶ αὐτῶν ἀπομιμήσεις. Ἐν τούτοις ἀφ' ἑτέρου εἶνε κάλιν ζήτημα, ἂν ὑπάρχουσιν ἀνθρώποι ἀξιοὶ πραγματικῶς ἀληθοῦς φιλίας καὶ ἐκτιμῆσεως.

Ἡ ἀληθὴς καὶ ἀκραιφνὴς φιλία προϋποθέτει καθαρῶς ἀντικειμενικὴν καὶ εἰς οὐδεμίαν ὠφέλειαν ἀποβλέπουσαν συμμετοχὴν τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ὀδύνης τοῦ ἄλλου. Ὁ ἐγωισμὸς ὅμως τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τόσον ἀντίκειται εἰς τοῦτο, ὥστε ἡ ἀληθὴς φιλία ἀνάγεται εἰς ἐκεῖνα τὰ πράγματα, περὶ ὧν, ὡς καὶ περὶ τῶν θαλασσίων ὄψεων, ἀγνοοῦμεν, ἂν ἦνε μυθικὰ ἢ πραγματικῶς ὑπάρχουσιν. Ἐν τούτοις ὑπάρχουσι διάφοροι καὶ ἐπὶ διαφόρων κρυφίων ἐγωιστικῶν βάσεων στηριζόμενοι μεταξὺ ἀνθρώπων συνδυασμοί, οἵτινες ἔχουσι καὶ σταγόνας τινὰς τῆς ἀληθοῦς ἐκείνης καὶ ἱερᾶς

φιλίας, δι' ἧς τόσον ἐξευγενίζονται, ὥστε ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τῶν ἀτελειῶν δικαίως δύνανται νὰ φέρωσι τὸ ὄνομα τῆς φιλίας. Οἱ δεσμοὶ οὗτοι κένται πολὺ ὑψηλὰ παρὰ τὰς καθημερινὰς σχέσεις, αἵτινες εἶνε τοιαῦται, ὥστε μετὰ τῶν πλείστων ἐκ τῶν καλῶν ἡμῶν γνωρίμων οὐδεμίαν πλέον λέξιν θ' ἀντηλλάσσομεν, ἐὰν ἠκούομεν πῶς ὀμιλοῦσι περὶ ἡμῶν ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μας. —

Οἱ φίλοι ἀποκαλοῦσιν ἑαυτοὺς εἰλικρινεῖς· οἱ ἐχθροὶ εἶνε τοιοῦτοι, δι' ὃ καὶ τούτων τὰς κατηγορίας πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦμεν, ὡς τι πικρὸν φάρμακον, ὅπως γνωρίσωμεν ἑαυτοὺς.

* * *

Ἡ τιμὴ ἀντικειμενικῶς μὲν εἶνε ἡ γνώμη τῶν ἄλλων περὶ τῆς ἀξίας ἡμῶν, ὑποκειμενικῶς δὲ ὁ φόβος ἡμῶν περὶ τῆς γνώμης ταύτης. Ὑπὸ τὴν τελευταίαν τῆς ἰδιότητος πολὺ λάκκις ἐξασκεῖ λίαν ἐπωφελεῖ, καίτοι οὐχὶ καθαρῶς ἠθικὴν, ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ τιμίου ἀνθρώπου.

Ἡ τιμὴ ὑπὸ τινὰς ἐπόψεις ἔχει ἀρνητικὸν χαρακτήρα ἀντιθέτως δηλαδὴ πρὸς τὴν δόξαν, ἔχουσαν θετικόν. Διότι ἡ τιμὴ δὲν εἶνε γνώμη περὶ ἐκτάκτων καὶ εἰς μόνον τὸ άτομον τοῦτο προσρηκουσῶν ἰδιοτήτων, ἀλλὰ μόνον περὶ ἐκείνων, αἵτινες ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ προϋποτίθενται ὑπάρχουσαι παρ' αὐτῷ. Διὰ τοῦτο λοιπὸν δηλοῖ αὕτη ὅτι τὸ άτομον τοῦτο οὐδεμίαν ποιεῖ ἐξαιρέσιν, ἐν ᾗ ἢ ἡ δόξα τὰνάπαλι σημαίνει. Ἡ δόξα δέον ν' ἀποκτηθῇ ἐν πρώτοις, ἐν ᾗ ἢ ἡ τιμὴ δέον νὰ μὴ ἀπωλεσθῇ. Συνεπεία δὲ τούτου ἡ μὲν ἔλλειψις δόξης εἶνε ἀφάνεια, ἐνὲ τι ἀρνητικόν, ἔλλειψις δὲ τιμῆς εἶνε ἀισχύνη, εἶνε τι δηλαδὴ θετικόν.

IBAN ΤΟΥΡΓΕΝΙΕΦ.

Ουδείς εκ των πολλών δοκιμών ποιητών και λογογράφων της σύγχρονης ρωσικής φιλολογίας έτυχε παρά των ξένων τσαυτής προσημείωσης και συμπαιδείας, όσον κατέστη δημοτικός εν Γαλλία τε και Γερμανία ο Ιβάν Τουργένιεφ, πολιτογραφηθείς δι' απειραρίθμων μεταφράσεων εν ταίς έγχωρίαις φιλολογίαις. Τα πολυπλήθη αυτού έργα αποτελούσι τον ευγενέστερον στολισμόν πάσης ένταύθα οίκογενεακής βιβλιοθήκης ως περιέχοντα θησαυρούς ανανάτου και αείποτε νεαζούσης ποιητικής καρδίας. Η έξοχος του καλλιτέχνη δύναμις έγείρει τον ξένον άναγνωστην άνωθεν των άσυνήθων αυτών προσώπων και πραγμάτων, διότι ή ποιητική αυτού έμπνευσις πηγάζει πάντοτε εκ κοσμοπολιτικής πηγής, οικειοτάτη δέ τις προς πάντας έκφρασις φωτίζει το ξενότερον των χαρακτήρων, ους άνέδειξεν ο αρχέγονος ρωσικός πολιτισμός και ο ύπερ αυτού μάλιστα σύγχρονος άγων. Διπλοΰς και συνεχής άγων έκράτει άγρυπνον το άνήσυχον εκείνο πνεύμα, σκληρώς επιτιθέμενον κατά της άριστοκρατικής του έθνους του μερίδος, δι' επιπλάστου γαλλικής μορφώσεως κερχωματισμένης και βαρβάρως κατά πολλών κοινωνικών πληθών άνασθητούσης, άπαρεσκόμενον δ' εις τον βίαιον του σκέπτεσθαι και πράττειν μηδενιστικόν τρόπον. Η κτηνώδης των χωρικών άμβλύτης διήγειρε την γλυκυτάτην του ποιητού συμπάθειαν, έκδηλωθείσαν διά γλώσσης πάντοτε τρυφεράς και πατρικής και ουχι δι' αίσθηματικών επιφωνημάτων ιδεώδους αυτών υπερμάχου. Έξ ιδιαιτερας, νεανικής πιδανός κλίσεως αυτού προς τον έσπερίον πολιτισμόν έλάτρευε των Γάλλων τήν φιλοκαλίαν και χάρην, έτιμα δέ των Γερμανών τήν φιλοσοφικήν έμβριθείαν και σοβαρότητα, πάντα ταύτα άνταποκρινόμενα προς τας ίδιαις διαθέσεις και τάσεις του ποιητού. Ουτω κατό προτίμησιν διατρίβων τό πλείστον του χρόνου εν ταίς χώραις ταύταις, ιδιοποιήθη τής γλώσσης αυτών και διανοίας τους επίλεκτους θησαυρούς και οίονει σπεξενούτο της ψυχράς και ιδιορρυθμού των βορειοπέτρων κλιμάτων ιδιοσυγκρασίας, άπομονωθών νεανικός του αγώνιας και κινήτων τα πάτρια ουχι πλέον ως Ρώσος, άλλ' ως αισθητής των πατριών ήθών και πραγμάτων ξένος έπικριτής.

Άλλ' ή απόστασις πάντοτε περιβάλλει την πότρινον ήμών έστίαν διά

μαγευτικής τινος αίγλης, όταν μάλιστα ο της νοσταλγίας υποκάρδιος πόθος κυριεύει της ήμετέρας κρίσεως· ουδέ δύναται άλλως να έκτιμηθώσιν αι άδικοι κρίσεις του συγγραφέως περί του μηδενισμού, ως επιδιώκοντος την καταστροφήν του καθεστώτος. Τοιαύται ιδέαι προύκαλεσαν άληθινήν καθ' έλην τήν Ρωσσίαν διέλλαν και πεισματώδη κατά του ήμετέρου Συγγραφέως καταφοράν, ήν αυτός έδειώρησεν ως την κυριότεραν άμοιβήν ειλικρινών προς τήν πατρίδα του εκδουλεύσεων, ένθι τά έργα, εν οίς άνέπτυξε μετ' άπαραμίλλου τέχνης τας ιδέαις ταύταις, έπεδοκιμάσθησαν και κατέστησαν δημόδια παρά τοίς ξένοις, παρ' οίς επικράτουν άνεργμίνευτοι αι αυται ιδέαι και πεποιδήσεις. Άλλ' ή φιλολογική του Τουργένιεφ αξία και πρωτότυπος μεγαλοφυΐα δέν εγκεινται εν τοίς δοκιμαίσις τούτοις τ'θμικοπολιτικών συστημάτων, όσον και αν λαμπράς και ευφωδής έκτίθενται ταύτα εν σειρά μιδιστορημάτων· όλον τό ύφος τής έμπνεύσεως αυτού, ή άπαραμίλλος τέχνη του ύφους και ή γραφική χάρις περί την οίονομίαν μυχιατάτων τής καρδίας αγώνων εδρσκονται εν τοίς μικροτέροις αυτού διηγήμασι και ποιήμασιν. Ο πρώτος έρωσ και ή Έλένη είνε αδάμαντες τής παγκοσμίου πλέον φιλολογίας των χρόνων ήμών, ο δέ Ησαίεύς Αίη των Στεπαύων διά τής επιβλητικής έντυπωσεώς του έφ' ήμών μαρτυρεί την πνευματικήν του Συγγραφέως προς τον Σαίεπύρον συγγένειαν. Έν τούτοις αξιωτέρα πάσης ένταύθα μνείας είνε ή πρωτίστη του άκοήν και δρασην διά την μυστηριώδη τής φύσεως ζωήν και κίνησιν, και ευστροφίαν καλάμου προς παράστασιν αυτών δέν δύναται να έκτιμείη ή σύγχρονος ήμών φιλολογία δι' ουδενός των άντιπροσώπων αυτής, ουδέ είνε παράδοξον αν ο ποιητής δι' άλλων οικιαγραφημάτων και πρωτολειών ελχεν ήδη νεώτατος κατακτήσει πλείστα συμπαιδείας και προτιμήσεις, γενόμενος μάλιστα και άρχηγέτης νέας σχολής εν Γαλλία.

Ο Ιβάν Τουργένιεφ έγεννήθη τή 9. Νοεμβρίου 1818 και άπέθανε τή 8. Σεπτεμβρίου 1888 παρά τουσ Παρισίους κατάβληθείς υπ' νόσου, ήτις είχε καταστήσει τά τελευταία της ζωής αυτού έτη άληθινόν μαρτύριον. Τα όσα του κατετέθησαν επί ρωσικού έδάφους, ως ηγήθη και ήλπισεν.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟΥ

υπό
I. ΤΟΥΡΓΕΝΙΕΦ.
(συνέχεια).

VI.
Ο Τεγλέφ έλαβε πρώτος τον λόγον, και τραυλιζων και τρέμων ώμίλησε περί προαισθήσεων και φαινομένων. Έν τινι άκριβώς τοιαύτη νυκτί, διηγείτο, φίλος τις αυτού σπουδαστής, άναλαβών πρό όλιγου τήν διδασκαλίαν δύο όρφανών και μετ' αυτών κατοικών εν οικίαισιν τινι έντός κήπου, ελχεν ιδεί γυναικείαν μορφήν, ήτις έκλινεν υπεράνω τής κλίνης των, και τήν άλλην ήμέραν ελχεν άναγνωρίσει τήν μορφήν ταύτην εις φωτογραφίαν, ήν ουδέποτε πρότερον ελχεν

ιδεί — εις φωτογραφίαν καριστάνουσαν την μητέρα των δύο τούτων όρφανών. Έπειτά μοι διηγήθη ο Τεγλέφ, ότι οι γονείς του, όλίγας ήμέρας πρό του θανάτου των, ένόμιζον ότι διαρκώς ήκουον τον θόρυβον ύδατος, ότι ο θεός του εν τή μάχη του Βοροδίνου εσώθη εκ του θανάτου καθ' όλως άσήμαντον σύμπτωσιν είχε μόνον κύψει προς την γήν διά ν' άνεγείρη άπλοών φαιόν χάλικα, — και τήν αυτήν στιγμήν μύδρος έπέρασεν υπεράνω τής κεφαλής του και απέκοψε τό μακρόν περωτόν επίκρανόν του. Ο Τεγλέφ μοι ύπεσχεθή μάλιστα να μοι δείξη τον χάλικα τούτον, όστις

έσωσε τον θεόν του. Έπειτά μοι ώμίλησε περί του προορισμού εκάστου ανθρώπου και ίδιας έαυτού, και προσέθηεν ότι άχρι τουδε πάντοτε έπίστευσεν εις αυτον και αν ποτε ήθελον επέλθει εις τον νούν του δισταγμοί και άμφιβολίαι περί του προορισμού τούτου, ήθελε προσπαθήσει ν' άπαλλαγή αυτών κόπτον τό νήμα τής ζωής του, διότι τότε αυτη ήθελεν άπωλέσει δι' αυτον πάσαν σημασίαν.

— Νομίζετε ίσως, ειπε βλέπων με εκ του πλαγίου, ότι μοι λείπει προς τούτο ή γενναϊότης; Δέν με γνωρίζετε . . . έχω σιδηράν θέλησιν!

— Πολύ ώραία τά λέγεις, έσκέφθη καθ' έαυτόν.

λουνται με τον εαυτόν τους! Έν τούτοις πρέπει να προσθέσω, ότι κατά τας τελευταίας λέξεις παρετήρησα εις τό πρόσωπον του Τεγλέφ έκτακτον έκφρασιν μερίμνης και ταραχής· αυτό δέν ήτον ή συνήθης μελαγχολία του· πράγμα τι σπουδαίον θα έθλιβε και θα βρασανίζεν αυτόν. Και τήν φοράν ταύτην ήμην έκπληκτος διά τήν κατήφειαν, ήτις έξωγραφείτο επί των χαρακτήρων του. Μήπως ήρχισαν από τούδε ν' άφυπνώνται εν έαυτώ αι άμφιβολίαι, περί όν πρό όλιγου μοι ώμίλησεν; Οι συνάδελφοι του Τεγλέφ ελχόν μοι διηγηθή, ότι πρό όλιγου είχε προβάλει σχέδιον εις τον άρχηγόν του, εν ή συνεβούλευε δέν εις εύρω πλέον τινας μεταρρυθμίσεις

ΤΑ ΟΡΦΑΝΑ. Είκαόν του Έλληνος καλλιτέχνη Ν. Γούζη.

Ο Τεγλέφ έβουθίσθη εις σκέψεις, άνεστéναζε βαθέως, παρήτησε την καπνοσύριγγά του και μοι ειπεν όρθά κοφτά, ότι ή σημερινή ήμέρα έχει δι' αυτον μεγάλην σπουδαιότητα.

— Διότι σήμεραν είνε ή ήμέρα του άγιου Ήλιού — ή ήμέρα του όνόματός μου . . . αυτη είνε πάντοτε άπαισία εποχή δι' έμέ.

Ουδέν απειρήθην, άλλ' ήρκέσθην να τον παρατηρώ, καθήμενον πρό έμοϋ εν στενοχωρία και έχοντα τά βεμβυδία βλέμματά του προς τό έδαφος έστραμμένα.

— Σήμεραν, έξηκολούθησε, μοι ειπε γρατά τις έπαΐτις — όλιοι οι πλησιάζοντες τον Τεγλέφ έπαΐται ελάμβανον παρ' αυτού έλεημοσύνην, — ότι θα προσυχηθή διά τήν ψυχήν μου· δέν είνε παράδοξον;

Υπάρχουσιν άνθρωποι, έσκέφθην, οίτινες διαρκώς άσχο-

εις τό πυροβολικόν, και ότι τό σχέδιόν του άπεριόριθη. Γνωρίζων τον χαρακτήρα του δέν άμφεβαλλον ότι ή περιφρονητική συμπεριφορά των προϊσταμένων του μεγάλως είχε τον προσβάλει. Άλλ' εκείνο όπερ ένόμιζον ότι παρετήρουν εις αυτον ήτον άλλο τι, ήτο μάλλον άτομική θλίψις.

— Είνε ύγρασία εδω έξω, ειπεν αίφνης και έσεισε τους ώμους· άς ειςέλθωμεν εις τήν καλύβην μας . . . είνε δέ και καιρός να κοιμηθώμεν.

Στερεούτυπος συνήθειά του ήτο να σείη τους ώμους και να στρέψη τήν κεφαλήν από τής μιάς εις τήν άλλην πλευράν, ώςανει είχε δεσει πολύ σφιγκτά τον λαμοδέτην, ότε και έδραττε τον λαμόν του διά τής δεξιής χειρός. Ουδέν άλλο έδεικνυε σαφέστερον τον ιδιώτροπον χαρακτήρα του Τεγλέφ ή ή νευρική αυτη κίνησις, τουλάχιστον ούτως έφαινετο εις

ἐμέ. Καὶ δι' αὐτὸν πολλὸ ἀνυπόφορος καὶ στενὸς ἦτον αὐτὸς ὁ κόσμος.

Μετέβημεν εἰς τὴν καλύβην καὶ κατακλιθήμεν, αὐτὸς μὲν ἐν τινὶ γωνίᾳ πλησίον τῶν ἁγίων εἰκόνων, ἐγὼ δὲ ἀπέναντί του ἐπὶ τινος θρανίου, ἐφ' οὗ εἶχε τοποθετηθῆ χάριν ἐμοῦ ὀλίγον ἄχυρον.

VII.

Ἐπὶ μακρὸν ἐστρέφετο ἄνω κάτω ἐν τῇ κλίνῃ του ὁ Τεγλέφ, ἀλλὰ καὶ ἐγὼ δὲν ἠδυνάμην ν' ἀποκοιμηθῶ. Δὲν εἰξεύρω ἂν αἱ διηγήσεις του εἶχον ἐρεθίσαι τὰ νεῦρά μου ἢ ἂν ἡ παράδοξος αὐτῆ νύξ εἶχε θερμάνει τὸ αἷμά μου· ὅπως δὴποτε ὁ ὕπνος δὲν ἤρχετο. Τέλος ἔχασα πάντα πόθον ὅπως ἀποκοιμηθῶ καὶ ἔχων ἀνοικτοὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἤρχισα νὰ σκέπτομαι Κύριος οἶδε τί, — πιθανῶς διάφορα ἀνόητα πράγματα, καθὼς πάντοτε συμβαίνει, ὡς αἰετὸν ἀδυνατοῦμεν ν' ἀποκοιμηθῶμεν. Θέλων δὲ ἀπὸ τῆς μᾶς πλευρᾶς νὰ ἐξαπλωθῶ εἰς τὴν ἄλλην, ἐξέτεινα τὴν χεῖρα . . . καὶ κατὰ τύχην ὁ δάκτυλός μου προσέκρουσεν εἰς τινὰ δοκὸν ἐπὶ τοῦ τοίχου. Ἡ σύγκρουσις αὐτῆ προκάλεσεν ἀσθενή, ἀλλ' εὐδιάκριτον καὶ διαρκῆ τόνον . . . φαίνεται ὅτι τὸ μέρος ἐκεῖνο ἦτο κενόν.

Ἐκρουσα ἀπαξ ἔτι τὸ μέρος ἐκεῖνο διὰ τοῦ δακτύλου . . . τὴν φοράν ὅπως ταύτην ἐξεπίτηδες. Καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς ἦχος. Ἀκόμη ἀπαξ . . . καὶ αἴφνης ὁ Τεγλέφ ὕψωσε τὴν κεφαλὴν.

— Ρίεδελ, εἶπεν, ἀκοῦς, χτυπάει κάποιος εἰς τὸ παράθυρον.

Ἐγὼ ὑπεκρίθην τὸν κοιμώμενον. Αἴφνης μοι ἐπῆλθεν ἡ ὄρεξις νὰ διασκεδάσω ὀλίγον μὲ τὸν εἰς τὸ πεπρωμένον πιστεύοντα φίλον μου, ἴσως διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἠθέλον ἀνακουφισθῆ ὀλίγον ἀπὸ τὴν ἀγρυπνίαν μου.

Αὐτὸς ἐξήλωσε πάλιν τὴν κεφαλὴν του ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου. Ἀνέμεινα μικρὸν καὶ ἐκρουσα πάλιν τρίς. Ὁ Τεγλέφ ὕψωσε ἀθῆς τὴν κεφαλὴν καὶ ἤρχισεν ν' ἀκροάζηται μετὰ προσοχῆς. Ἐκρουσα πάλιν. Ἐκείμην τοιουτοτρόπως, ὡςτε πρὸς αὐτὸν ἦτο μὲν ἐστραμμένον τὸ πρόσωπόν μου, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ τὴν χεῖρά μου . . . διότι αὐτὴ ἀπλούστατα ἦτον ὑπὸ τὸ ἐράπλωμα.

— Ρίεδελ! ἐφώνησεν ὁ Τεγλέφ.

Δὲν ἀπεκρίθην.

— Ρίεδελ! ἐπανέλαβε μεγαλοφώνως, Ρίεδελ!

— Τί . . . τί εἶνε; ἠρώτησα ὡς αἰ ἀφυπνιζόμενος.

— Δὲν ἀκοῦς ὅτι κάποιος χτυπάει εἰς τὸ παράθυρον ἀκατάπαυστα; Νομίζω ὅτι κάποιος θέλει νὰ ἐμβῇ.

— Ἴσως διαβάτης τις, εἶπον ὑποπταυρίζων.

— Πρέπει νὰ τοῦ ἀνοίξωμεν ἢ τοῦλάχιστον νὰ ἴδωμεν ποῖος εἶνε.

Ἄλλ' ἐγὼ δὲν ἀπεκρίθην πλέον καὶ ὑπεκρίθην πάλιν τὸν ἀποκοιμηθέντα.

Παρήλθον ὀλίγαι στιγμαὶ . . . ἤρχισα πάλιν νὰ κτυπῶ . . .

— Τὸκ . . . τὸκ . . . τὸκ . . .

Ὁ Τεγλέφ ἀνηγέρθη καὶ ἤρχισεν ν' ἀκροάζηται.

— Τὸκ . . . τὸκ . . . τὸκ . . . τὸκ . . . τὸκ . . .

Διὰ τῶν ἡμικλειστων βλεφάρων μου καὶ ἐν τῷ ὑπολεύκῳ νυκτερινῷ φωτὶ ἠδυνάμην νὰ παρακολουθῶ ἕλας τὰς κινήσεις του. Ἐστρεψε τὸ πρόσωπον ὅτε μὲν πρὸς τὴν θύραν, ἄλλοτε πρὸς τὸ παράθυρον, καὶ πράγματι δύσκολον ἦτο νὰ διακρίνῃ τις, πόθεν προήρχετο ὁ ἦχος. Ἡναγκάζετό τις μᾶλλον νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἰπτάμενος εἰσῆρχετο εἰς τὸ δωμάτιον,

συνθλάμενος κατὰ μῆκος τοῦ τοίχου, διότι κατὰ τύχην ἐκρουον ἐπὶ ἀκουστικῆς φλεβός.

— Τὸκ . . . τὸκ . . . τὸκ . . .

— Ρίεδελ, ἀνέκραξε τέλος ὁ Τεγλέφ, Ρίεδελ, Ρίεδελ!

— Μὰ τί ἔχεις; ἠρώτησα χασμώμενος.

— Δὲν ἀκοῦς λοιπὸν τίποτε; Κάποιος χτυπάει ἐκεῖ!

— Δὲν ἤκουσα τίποτε, ἀπεκρίθην καὶ ὑπεκρίθην ὅτι πάλιν ἠτομαζόμεν ν' ἀποκοιμηθῶ, ἤρχισα μάλιστα καὶ νὰ βογγάζω.

Ὁ Τεγλέφ ἠσύχασε.

— Τὸκ . . . τὸκ . . . τὸκ . . .

— Ποῖος εἶνε! ἐφώνησεν ὁ Τεγλέφ.

Φυσικῶς οὐδεὶς ἀπεκρίθη.

— Τὸκ . . . τὸκ . . . τὸκ . . .

Ὁ Τεγλέφ ἀνεπήδησεν ἐκ τῆς κλίνης, ἠνοιξε τὸ παράθυρον, προσέββαλε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐφώνησε μετὰ φοβερᾶς φωνῆς.

— Ποῖος εἶνε, ποῖος χτυπᾷ;

Ἐπειτα ἠνοιξε καὶ τὴν θύραν καὶ ἐπανέλαβε τὴν ἐρωτησίαν του. Μακρόθεν ἠκούσθη ὁ χρεμετισμὸς ἵππου. . .

Ἐστρεψεν εἰς τὴν κλίνην του.

— Τὸκ . . . τὸκ . . . τὸκ . . .

Ὁ Τεγλέφ ἐστράφη βραδέως καὶ ἐκάθησε.

— Τὸκ . . . τὸκ . . . τὸκ . . .

Ὁ Τεγλέφ ἐφόρεσε ταχέως τὰ ὑποδήματά του, ἔριψε τὸν μανδύαν εἰς τοὺς ὤμους του, ἔλαβε τὴν σπάθην του ἐκ τοῦ τοίχου καὶ ἐξῆλθεν. Ἦκουσα ὅτι δις περιῆλθε τὴν καλύβην καὶ ἐπανειλημμένως ἠρώτα: „Ποῖος εἶνε; Ποῖος γυρίζει ἐδῶ; Ποῖος χτυπᾷ;“ Ἐπειτα ἐσιώπησεν αἴφνης, ἔστη εἰς τὴν ὁδὸν οὐ μακρὰν τῆς γωνίας ὅπου ἐγὼ κατακείμεν, ὑπέστρεψε χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν εἰς τὴν καλύβην καὶ κατεκλιθῆ ἐνδεδυμένος.

— Τὸκ . . . τὸκ . . . τὸκ . . . ! ἤρχισα ἐγὼ πάλιν Τὸκ . . . τὸκ . . . τὸκ . . .

Ἄλλ' ὁ Τεγλέφ ἔμεινε σιωπῶν, μάλιστα οὐδ' ἠρώτησε „Ποῖος χτυπᾷ ἐκεῖ;“ Ἠρέσθη μόνον νὰ στηρίξῃ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς χειρὸς του.

Βλέπων δ' ἐγὼ ὅτι τοῦτο πλέον δὲν συνετέλει εἰς τι, ἀφῆκα νὰ παρέλθῃ ὀλίγος χρόνος, ἔπειτα ὑπεκρίθην ὅτι αἴφνης ἐξύπνησα, ἠτένισα τὸν Τεγλέφ καὶ προσεποιήθην τὸν ἐκπεπληγμένον.

— Ἦσουν ἔξω; τὸν ἠρώτησα.

— Ναί! ἀπεκρίθη ἀπαθῶς.

— Ἦκουσες πάντοτε τὸν κρότον;

— Ναί.

— Καὶ δὲν εἶδες κανένα;

— Κανένα.

— Καὶ ἔπαυσεν ὁ κρότος;

— Δὲν εἰξεύρω, τώρα ὅλα μοι εἶνε ἀδιάφορα.

— Τώρα, καὶ διὰ τί τώρα;

Ὁ Τεγλέφ δὲν ἀπήντησε.

Ἦσχυρόμην ὀλίγον καὶ ἠσθονόμην οἶκτον πρὸς αὐτόν. Ἄλλὰ δὲν εἶχον τὸ θάρρος νὰ τῷ ἀποκαλύψω τὸ τέχνασμα μου.

— Ἄκουσε, ἤρχισα, εἶμαι βέβαιος ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶνε καθάρᾳ φαντασία ἰδική σου.

— Ὁ Τεγλέφ ἔγινε σκυθρωπός.

— Ἄχ, πιστεύεις;

— Λέγεις ὅτι ἤκουσες κρότον; . . .

— Ἦκουσα καὶ ἄλλο τι, μὲ δέκωψε.

— Καὶ ἄλλο τι;

Ὁ Τεγλέφ ἔκυψε πρὸς τὰ πρόσω καὶ ἔδηξε τὰ χεῖλιά του. Κατὰ τὰ φαινόμενα ἐδυσκολεύετο νὰ μί το εἶπῃ . . .

— Κάποιος μ' ἐφώναξε! εἶπεν ἡμφώνως καὶ ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον.

— Κάποιος σ' ἐφώναξε; καὶ ποῖος λοιπὸν σ' ἐφώναξε;

— Μία . . .

Ὁ Τεγλέφ ἔβλεπε πάντοτε εἰς τὰ πλάγια.

— Ὅν τι, τὸ ὅποιον ἄχρι τοῦδε ἐνόμιζον νεκρὸν χωρὶς νὰ τὸ εἰξεύρω μετὰ βεβαιότητος, ἀλλὰ τώρα εἶμαι περὶ τούτου πεπεισμένος.

— Σοὶ ὀρκίζομαι, Ἥλια, ἐφώνησα, ὅλα αὐτὰ τὰ πλάται ἢ φαντασία σου!

— Ἡ φαντασία! θέλεις νὰ πεισθῆς περὶ τούτου;

— Εὐχαρίστως.

— Πολὺ καλά, ἀκολουθεῖ μοι λοιπὸν.

VIII.

Ἐνεδύθην ταχέως καὶ ἐξῆλθον μετὰ τοῦ Τεγλέφ. Ἀπέναντι τῆς καλύβης εἰς τὴν ἄλλην πλευρὰν τῆς ὁδοῦ οὐδεμία ἐκεῖτο οἰκία, ἀλλ' ἐξεστίνετο χαμηλὸς τις φραγμὸς ἐνι-αχοῦ κατεστραμμένος, ὕψισθεν τοῦ ὁποίου στενὴ τις λόχη καταφεροῦς κατήρχετο μέχρι τῆς πεδιάδος. Ἀπαντα τ' ἀντικείμενα ἐκαλύπτοντο εἰς ἐπὶ τῆς ὀμίχλης καὶ εἰς ἀπόστασιν εἴκοσι βημάτων οὐδὲν σχεδὸν ἠδύνατό τις νὰ διακρίνῃ. ὑπερέβημεν τὸν φραγμὸν καὶ ἔστημεν.

— Ἐδῶ εἶνε, εἶπε καὶ ἐκλινε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ στῆθος, μείνε ἤσυχος, μὴ λέγῃς καμμίαν λέξιν καὶ ἀκουσε!

Ἦκουον ὅπως καὶ αὐτὸς μετὰ προσοχῆς, ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ συνήθους καὶ μόλις ἀκουομένου φιδύρου, ὃν δυνάμεθα ν' ἀποκαλέσωμεν ἀναπνοὴν τῆς νυκτός, οὐδὲν ἠδυνάμην ν' ἀκούσω. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀτενίζοντες ἀλλήλους, ἰστάμεθα ἐκεῖ ἀνιήντο ἐπὶ τινὰς στιγμὰς καὶ ἠτομαζόμεθα ἤδη νὰ προχωρήσωμεν . . .

— Ἥλια! ἐφιδύθησεν ἐλαφρὰ φωνὴ προερχομένη ἐκ τῶν ὀπισθεν τοῦ φράκτου.

Ἦτένισα τὸν Τεγλέφ, ἀλλ' αὐτὸς ἐφάνη ὅτι οὐδὲν ἤκουσε καὶ εἶχεν εἰς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην.

— Ἥλια! . . . ἀλλὰ Ἥλια! ἠκούσθη ἀπαξ ἔτι καὶ εὐκρινέστερον καὶ θερμότερον, ἠδύνατό τις δὲ νὰ διακρίνῃ ὅτι ἦτο μάλιστα καὶ γυναικεία φωνή.

Ἀμφότεροι κατεπλάγημεν καὶ ἠτενίσαμεν ἀλλήλους.

— Λοιπὸν; εἶπεν ἐλαφρῶς ὁ Τεγλέφ, ἀμφιβάλλεις ἀκόμη;

Ἀπαθῶς ἀπήντησα καὶ ἐγὼ μὲ τὸν αὐτὸν τόνον. — „Αὐτὸ δὲν ἀποδεικνύει ἀκόμη τίποτε, πρέπει πρῶτον νὰ ἴδωμεν, μήπως εἶνε τις ἐκεῖ.“ Ἴσως . . .

Ἐπήδησα ὑπὲρ τὸν φραγμὸν καὶ διηυθύνθη πρὸς τὸ

μέρος ὁπόθεν κατὰ τὸ φαινόμενον προήρχετο ἡ φωνή. Ἦσθάνθη τὸ μαλακὸν ἔδαφος ὑπενδίδον ὑπὸ τοὺς πόδας μου μακρὰ σειρά πασσάλων ἐχάνετο εἰς τὴν ὀμίχλην. Εὐρισκόμην ἐντὸς κήπου. Ἄλλ' οὔτε περὶ ἐμέ, οὔτε πρὸ ἐμοῦ ἐκινεῖτό τι. Τὸ πᾶν ἐφαίνετο παραδεδομένον εἰς ναρκωδῆ ὕπνον. Προῦχώρησα ἀκόμη βήματά τινα.

— Ποῖος εἶνε; ἤρχισα νὰ φωνάζω μεγαλοφώνως ὅπως καὶ ὁ Τεγλέφ.

— Πρρρ! . . . καταπλαγεῖσα ὄρτυξ ἀπέπητῃ πρὸ ἐμοῦ καὶ ὡς σφαῖρα διήλασε τὸ παχὺ νέφος. Ἀκουσίως κατετρόμαξα . . . τί βλακεία!

Ἐίδον ὀπίσω τὸν Τεγλέφ ἰστάμενον εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ἔνθα εἶχον τὸν ἀφήσει. Διηυθύνθη πάλιν πρὸς αὐτόν.

— Ὅσον καὶ ἂν φωνάζῃς δὲν ὀφελεῖ, εἶπε, τὴν φωνὴν ταύτην τὴν ἀκούομεν . . . τὴν ἀκούω μακρόθεν.

Ἐτριψε τὸ πρόσωπον διὰ τῆς χειρὸς καὶ ἐπορεύθη βραδέως διὰ τῆς ὁδοῦ πρὸς τὴν καλύβην. Ἄλλ' ἐγὼ δὲν ἠθέλον νὰ ὑποχωρήσω τόσον ταχέως — καὶ μετέβην πάλιν εἰς τὸν κήπον. Ὅτι πράγματι κάποιος ἐφώνησε τρίς τὸ ὄνομα „Ἥλια“, περὶ τούτου οὐδεὶς δισταγμὸς ὑπῆρχεν, ἐπίσης βέβαιον ἦτον ὅτι ἡ φωνὴ αὐτῆ εἶχε τι τὸ θρηνητικὸν καὶ μυστηριώδες, ἀλλὰ τίς οἶδε, ἴσως ὅλα ταῦτα ἦσαν μόνον ἀνεξήγητα, ἴσως ὅλα ταῦτα ἐξηγοῦντο τόσον εὐκόλως καὶ φυσικῶς, ὅπως καὶ ὁ ἦχος, δι' οὗ ἐξηρέθισα τὸν Τεγλέφ.

Ἐπορεύθη κατὰ μῆκος τοῦ φράκτου ἐνίστε μόνον ἰστάμενος καὶ βλέπων περὶ ἑμαυτόν. Οὐ μακρὰν τῆς καλύβης ἡμῶν καὶ ἀμέσως παρὰ τὸν φράκτον ὑπῆρχε γηραιὰ ἰτέα μὲ πυκνὸν φύλλωμα καὶ ἐφαίνετο ὡς μεγάλη μέλαινα κηλὶς ἐντὸς τῆς λευκῆς ταύτης ὀμίχλης, ἣτις ἀποθαμβεῖ περισσότερο καὶ μᾶλλον κωλύει τὴν ὄρασιν ἢ τὸ σκότος τῆς νυκτός. Αἴφνης ἐνόμισα ὅτι εἶδον ὄγκον τινὰ ἀρκετοῦ μεγέθους καὶ ἐμφυχον παρὰ τὴν ἰτέαν. Ἐδραμον πρὸς αὐτὸν κρᾶζων: Στάσου, ποῖος εἶσαι;

Ἦκουσα ἐλαφρὰ βήματα ὡς τα τοῦ λαγωῦ, καὶ μία ἀλλόκοτος μορφή, — δὲν ἠδυνάμην νὰ διακρίνω ἂν ἦτον ἀνὴρ ἢ γυνή — παρήλθε ταχέως πρὸ ἐμοῦ.

Ἦθέλησα νὰ συλλάβω αὐτήν, ἀλλὰ δὲν ἐπρόφρασα, προσέκοφα, ἔπεσα καὶ κατεπλήγωσα τὸ πρόσωπόν μου διὰ τινος κνίδης.

Ὅτε στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἠθέλον πάλιν νὰ ἐγερθῶ, ἠσθάνθη σκληρὸν τι σῶμα ὑπὸ τὴν χεῖρά μου· ἦτον ὀξὺ χαλκοῦν κτένιον προσδεδεμένον εἰς σχοινίον, καθ' ὃν τρόπον φέρουσιν αὐτὰ εἰς τὴν ζώνην των οἱ χωρικοὶ τῆς Ρωσσίας.

Αἱ λοιπαὶ ἀναζητήσεις μου ἦσαν ἀνευ ἀποτελέσματος καὶ μὲ τὸ κτένιον εἰς τὴν χεῖρα καὶ καίουσαν παρειὰν ἐπέστρεψα εἰς τὴν καλύβην. (ἔπειτα συνέχεια).

ΣΚΕΨΕΙΣ ΦΡΟΝΙΜΟΥ ΜΗΤΡΟΣ.

ΕΙΜΑΙ ΕΥΤΥΧΗΣ.

Οὐχὶ σπανίως βεβαίως ἀκούει τις νὰ λέγωσι περὶ τοῦ δεινός ἢ δεινὸς ἀνθρώπου, — „αὐτὸς ἔχει τύχην,“ ἀλλὰ σπανιώτερον ἤκουσε νὰ λέγωσι περὶ οἰουδήτινος „αὐτὸς εἶνε εὐτυχής“ καὶ σπανιώτατα θὰ δυνηθῆ ποτὲ τις — κατὰ τὴν ἥρεμον πορείαν τοῦ καθημερινοῦ βίου — νὰ εἶπῃ περὶ ἑαυτοῦ „εἶμαι εὐτυχής.“

Καὶ ὁμοίως ἐγὼ ἡ φρόνιμος μήτηρ, φίλοι μου ἀναγνώσται τῆς „Κλειούς,“ τολμῶ νὰ ἐκφέρω τὴν τολμηρὰν ταύτην φράσιν, τὴν ὁποίαν δὲν πιστεύω νὰ εὐρίτῃ τόσον τολμηρὰν, ἀφ' οὗ ἐξηγήσω εἰς ὑμᾶς τοὺς λόγους, ὅτινες μὲ παρεκίνησαν εἰς τὸ τόλμημα τοῦτο Καθ' ὅλον μου τὸν βίον οὐδένα ἀνθρώπων συνήντησα, μεθ' οὗ θὰ μοι ἐπύργετο ἢ ὄρεξις καὶ ἢ ἐπιθυμία ν' ἀνταλλάξω τὴν θέσιν μου· δὲν ση-

μαίνει λοιπόν τούτο, ότι είμαι τόσο ευτυχής, όσον δύναται τις ποτε να εύχθη και να επιθυμήσει υπό τας παρούσας σχέσεις του επί γής βίου ήμων; Αναμφιβόλως πιστεύετε, ότι έχάτως θα έκέρδησα εις το λαχέον τον μέγαν άριθμόν, ή ότι είμαι νεαρά σύζυγος εις τας πρώτας έβδομάδας του ζυγού του ύμεναίου άκόμης εύρισκομένη. Καί εν τούτοις άπατάσθε όλοσχερώς. Μάλιστα ούδδ και αυτό το συνηθέστατον είδος τής επί τής γής εύτυχίας έχω πλέον, δηλαδή το να αγωνίζωμαι και να προσπαθώ να επιτύχω τοιούτους σκοπούς: δέν ζητώ ούδδ ποθώ πλέον εύτυχίαν τινά, διότι έχω αυτήν άσφαλή και βεβαίαν εις χείρας μου, έπεισθην δέ πλέον ότι άνέκαθεν αυτή εις χείρας μου ήτο και άπ' έμού έκρητάτο.

Η εύτυχία μου αυτή, τον πλούτον τής όποίας ήθελον να διαμοιράσω και να εύχαριστήσω όλους τους δυσηρεστημένους, δέν είνε τυχαία τις εύτυχία του πεπωμένου, ούδδ εύνοική τις σύμπτωσης έκωτερικόν περιστάσεων, άλλ' είνε άπλώς μία ιδιότης, δι' ής διαπαιδαγωγήθη, ήν έκέμαθον και ή όποία είνε τόσο συμφυής μετ' έμού, όσον και ή προς την άλήθειαν άγάπη ή άλλη τις οιαδήποτε εκ των συνήθων και έμφύτων τής ψυχής ήμων ιδιοτήτων. Η μήτηρ μου εκ μικράς ήλικίας μ' έσυνείδησε να ήμαι εύτυχής — και δι' αυτό είμαι τοιαύτη.

Ούδέποτε βεβαίως θ' άρνηθώ ότι έχον κ' εγώ κατά τον βίον μου ήμέρας, αι όποια ήσαν θλιβερώταται μέχρις άπελπισίας, άλλας, καθ' ας ήμην άπαρηγόρητος, άλλά δυστυχής ούδέποτε τή άληθεία υπήρξα, νομίζω δέ σχεδον ότι όσον δύναμαι να ψευσθώ και να κλέψω, τόσο δύναμαι να αισθανθώ ότι είμαι δυστυχής.

Πρό δέκα έτών άκόμη τούτο δέν ήτο δι' έμέ δύσκολον πράγμα, διότι ο ούρανός είχε μοι δωρήσει εν άφθονία πάντα όσα άπαιτεί ή καρδιά γυναικός, όπως όνομασθή „εύτυχής!“

Μετά βαρυαλγούσης καρδίας αναπολώ εις την μνήμην μου τας ήμέρας εκείνας, καθ' ας παρά το πλευρόν του συζύγου μου έώρταζον τας διαφόρους επισήμους ήμέρας και έβλεπόν την άποθέωσιν μου δι' ομάδαδς ζωηρών και άγγελομόρφων πλασμάτων, τα όποια ήσαν τέκνα μου.

Ηδη παρήλθον τα δέκα ταύτα έτη, κατά το διάστημα δέ τούτο βραδέως μέν, άλλ' ασπλάγγως μου άφήρσεν ή μοίρα το πλείστον εκείνου, όπερ τότε άπεκάλουν εύτυχίαν μου. Εις τον τάφον άναπαύεται ήδη ο πιστός του βίου μου σύντροφος, εις ζένας χείρας εύρίσκεται ήδη ή έστία ήμων, και τα παιδιά, τα όποια εν αυτή γεννήθησαν και άνετράφησαν, είνε ήδη διεσκορπισμένα εις όλον τον κόσμον.

Έμεινα μόνη, μόνη μετά του νεωπάτου τέκνου μου, όλος δέ ο βίος μου κατά τα τελευταία ταύτα έτη συνίσταται εις φροντίδας, άνάγκας, θλίψεις και διαψευθεισάς έλπίδας. Αλλά — θαυμάσιον άληθώς! ο αυτός πάντοτε φίλος λαμπρός φωτίζει τον δρόμον μου, ούδδ κατ' ελάχιστον ήλαττώθη ή λάμψις του δι' όλων αυτών των νεφών και των καταυγίδων, ατινες παρήλθον υπ' αυτόν, και άκόμη δέν εύρέθη άνθρωπος επί τής γής, μεθ' ού ήθελον ποθήσει ν' άνταλλάξω την τύχην μου πάντοτε άκόμη έκασκοιούθω καθ' έκάστην έσπέραν να εύχαριστώ τῷ Θεῷ δια τα τσαούτα αγαθά, άπερ μοι δωρεΐται, ούτω δέ βαθμηδόν και κατ' όλίγον άπέκτησα την πεποιθήσιν, ότι πράγματι ή άληθής και εις έμέ άρχήθεν άνήκουσα „εύτυχία“ δέν ήτον εκείνη, την όποια άπέλεσα, όσον και άν αυτή μοι ήτο προσφιλής. Άληθώς ή „εύτυχία“ αυτή είνε τι, το όποϊον εν γένει δέν δύναμεθα ν' άπωλέσωμεν, δέν είνε τι έκωτερικόν, άλλά έσωτερική τις ιδιότης τής ήμετέρας ψυχής, άναπτυσσομένη εκ

των εις έκαστον εκ ήμων έμφύτων τάσεων και διαθέσεων. Υπό το όνομα τούτο έννοώ την ιδιότητα εκείνην, άνευ τής όποίας ούδεις σχεδόν άνθρωπος γεννάται εις τον κόσμον, την κλίσην δηλαδή προς την φαιδρότητα και εύθυμίαν.

Πρώτος όρος προς εύτυχίαν είνε — και ένταύθα έπαυλαμβάνω τι πολλάκις λεχθέν — ή αὐτάρκεια. Η μήτηρ μας έννώριζεν άριστα πώς έπρεπε να καλλιεργήση εις ήμάς τα παιδιά την αὐτάρκειαν ταύτην. Δια να καταπνίξη πέν γεννώμενον εις ήμάς αίσθημα φθόνου, δέν μετχειρίζετο το χυδαϊόν μέσον του να έλαττόνη τα πλεονεκτήματα των άλλων, άλλ' άπ' έναντίας έφείλκε την προσοχήν ήμων επ' αυτών και έλεγε π. χ. — „Κύτταξε πόσον τεχνικά βίχνει ή έκαδέλφη σου το βεργί „ή“ τί νόστιμη κοϋκλια έχει εκείνο κει το κορίτσι!“ τοιουτοτρόπως δέ έχαιρομεν δια τα πλεονεκτήματα και ώραία άθύρματα των άλλων, χωρίς να έχωμεν εις τον νοϋν μας κακήν τινα ιδέα. Όσάκις δέ τις εκ ήμων έλεγεν, „ή κοϋκλιά μου δέν είνε τόσο καλή, σαν εκείνη“, ή μήτηρ έλεγεν ήσύχως „Ισως αυτοι οι άνθρωποι ήνε εύπορότεροι ήμων“ και προσέθετε, „δέν είνε καλά, παιδιά μου, ποϋ είνε τόσο πολυ πλούσιοι; Βλέπει κανεις τόσο ωραία πράγματα και καθ' ήμέραν χαίρει. Και οι πτωχοί έτση μ'μποροϋν να κερδήσουν πολλά, βταν οι πλούσιοι παραγγέλλουν εις αυτοδς τόσο ακριβα πράγματα . . .“

Όπως άνεπαισθήτως ένεδυμοϋμεθα τότε και τους πτωχούς εκείνους, οι όποιοι πολυ όλιγώτερα ήμων είχαν, άποτέλεσμα δέ του διαλόγου τούτου πάντοτε ήτον αυτόματον αίσθημα εύγνωμοσύνης δι' ότι ήμεις είχομεν. Οσάκις δέ ήθελε να καταστήση ήμιν φαγητόν τι νόστιμον, ή μήτηρ διηγείτο, ως εκ συμπτώσεως, περί τινος λιμού εις τινα γυνίαν τής γής, όπου οι άνθρωποι ήναγκάσθησαν να τρώγασιν χόρτα και χλόην. Πόσον λαμπρόν μας έφαινετο κατόπιν το πρότερον περιφρονηθέν φαγητόν!

Ούδδεν άπολύτως παράπονον περί τινος οϊουδήποτε πράγματος ήγείρετό ποτε εν τή οικία, διότι άπ' οϋ οϋδέποτε ήκούομεν τοιούτο τι εκ μέρους των γονέων, καθήκον ήμων ήτο και ήμεις να μη παραπονώμεθα. Όσάκις έπήρχετο άτυχία τις, υπεφέρομεν αυτήν άπαντες εν συγῆ μεθ' ύπομονής και άνδρείας, χωρίς να εκφέρωνται και εκδοιεύονται εις αυτήν πολλοι και άνωφελεις λόγοι. Οσάκις δέ παρίστατο και ή έλαχίστη άφορμή προς χαράν, άπλήστως έδραττόμεθα αυτής: οϋδδ το άφανέστατον άνθος, το επί τής οδοϋ ήμων εύρισκόμενον, κατεφρονοϋμεν.

Έν τοιαύτη λοιπόν σχολή, σχολή έντως μητρική, έδιδάχθην την τέχνην να ήμαι εύτυχής, οϋτω δέ αδιάσειστος άλήθεια είνε δι' έμέ ότι „ή αὐτάρκεια είνε ο πρώτος όρος προς εύτυχίαν“. Ο θεμελιώδης όμως οϋτος όρος πρέπει και να αυξάνηται εις θερμόν αίσθημα εύγνωμοσύνης δι' όλα όσα μας περιβάλλουσι. Δέν ήθελον επιθυμήσει πλέον να ζω, εαν έπαυόν ποτε να συναισθάνωμαι την άνάγκην, όπως εκφράσω εν „δόξα σοι ο Θεός“. Και τον δεύτερον τούτον όρον προς εύτυχίαν και ειρήνην, την εύγνωμοσύνην, έμάθομεν εκ βρεφικής ήλικίας.

Καθ' έκάστην έσπέραν προσήρχετο ή προσφιλής ήμων μήτηρ παρά τας κλίνας μας, όπως μεθ' ήμων προσευχθή και πάντοτε ήρχιζε την προσευχήν δια τινος προς τον Θεόν εύχαριστίας και έπειτα συνεδεε προς ταύτην όλα τα χαρμόσινα και λυπηρά τής ήμέρας συμβάντα. Ηύχαριστοϋμεν τον Θεόν δια την φωτεινήν λάμψιν του ήλιου και δια την γόνυμον βροχήν, ήύχαριστοϋμεν αυτον δια την διατήρησιν τής υγείας ήμων ή δια την άνάρρωσιν από ασθενείας, ήν έπα-

σχομεν, ήύχαριστοϋμεν αυτον δι' έκάστην φαιδράν ώραν τής ήμέρας και δια την βοήθειαν αυτου κατά τας θλιβεράς — ή προσευχή ήμων ήτον αδιάκοπος εύχαριστία και οϋτως άποκοιμώμεθα πλήρεις αισθημάτων εύγνωμονος αὐταρκείας. Βραδύτερον πολλά βεβαίως μετέβαλεν ο βίος μου εκ τής άφελους εκείνης παιδικής πίστεώς μου, εν τι όμως εκ όλων εκείνων μοι απέμεινε, το εκ θερμής καρδίας άπορρέον „Εύχαριστώ Σοι, ο Θεός“.

Δια τί όμως εις τοσοϋτους ανθρώπους είνε άληθές βά-

Ίδού έχετε τώρα δύο στερεάς βάσεις, εφ' αν έποικοδομείται ή εύτυχία μου, την αὐτάρκειαν και την εύγνωμοσύνην. Η τρίτη, ή όποία είνε ή θερμή και άκραυφής φιλανθρωπία, έρχεται άπ' έαυτής, διότι ο έχων εις την καρδίαν του την αὐτάρκειαν και την εύγνωμοσύνην δέν δύναται την εύτυχίαν ταύτην ιδιοτελώς να κρατήση μόνον δι' έαυτον: σθάνεται ζωηρώς την άνάγκην να διανεμη αυτην εις όλους τους ανθρώπους, όσους έχει περι έαυτον. Δι' αυτον έκαστος δυσηρεστημένος δέν δύναται παρά να επιφέρει ταραχήν εις

Τεσσαροκοντούτις. Ογδοηκοτούτις. Εικοσαίτις. Έξηκοντούτις.

NINON ΔΕ ΛΑΝΚΑΩ.

Κατά τας τέσσαρας αυτής ήλικίας.

ρος ή εύγνωμοσύνη; Οι άφρονες οϋτοι προτιμώσι πᾶσαν στέρησιν να ύποστῶσι, παρά να ήνε οφειλέται εύγνωμοσύνης προς τινα, έκαιτούμενοι ζην βοήθειαν.

Το δίδειν είνε μακαριώτερον του λαμβάνειν, όστις όμως θέλει να αισθανθῆ τελείαν την ήδονήν του δίδειν, πρέπει να γινώσκη και πῶς να λαμβάνη εύγνωμόνως. Όταν οϋ αυτός θεωρήσ την εύγνωμοσύνην τοιούτον βάρος, πῶς θέλει να επιβάλῃ δια τινος δωρεάς εις άλλους το βάρος τούτο; Ω, αναμφιβόλως, όστις δέν γνωρίζει την εύγνωμοσύνην, άγνωστ' έπίσης και την εύδαιμονίαν του δίδειν. Η εύγνωμοσύνη είνε εν των λαμπροτέρων αισθημάτων τής καρδίας ήμων, πτωχόν δέ, πτωχότατον θεωρώ τον άνθρωπον εκείνον, όστις οϋτε θεόν οϋτε ανθρώπους εύχαριστεί.

την άρμονικήν τάξιν του κόσμου, και δια τούτο πάση δυνάμει αγωνίζεται ν' άποτρέψη την ταραχήν ταύτην και να έκπλώση εύτυχίαν και χαράν πανταχοϋ, όπου αν ήθελεν εισθαι αυτῷ δυνατόν. Όσοις είνε ο αριθμός των ανθρώπων, οι όποιοι επί τής γής ταύτης ζῶσιν, άλλος τόσοις είνε και ο αριθμός εκείνου, όπερ οι άνθρωποι οϋτοι άποκαλοϋσιν εύτυχίαν των. Καί δια τον μέν είνε ικανοποιηθείσα φιλοδοξία, δια τον δέ άπολαύσεις των αισθήσεων, δια τον τρίτον γνώσεις κτλ. Έκαστος όμιλεί κυρίως μόνον περι τής ιδίας του εύτυχίας, δια τούτο δέ και εγώ τούτο μόνον δύναμαι να ειπω, ή εύτυχία μου συνίσταται . . εις την αὐτάρκειαν, την εύγνωμοσύνην και την φιλανθρωπίαν.

της χηρείας πλησίον τῶν γονέων της. Καὶ ὅμως πάλιν ἡ οἰκοδέσποινα παρακαλεῖ θερμῶς τὰς ἐπισκεφθείσας αὐτὴν φίλας νὰ μείνωσι, δὲν φαίνεται δὲ ὅτι κατέχεται ὑπὸ τινος φροντίδος ἢ στενοχωρίας, ὥσπερ πράγματι ἐκείνητο μαγικόν τι μέσον, δι' οὗ ἤθελε δυνηθῆ ἔκ τοῦ μηδενὸς νὰ κα-

λύθη τὴν τράπεζαν ἐδωδίμων ἢ νὰ πληρώσῃ δι' ὅλων τῶν χρεωδῶν τὸ τε μαγεῖρετον καὶ τὸ κατώγειον.

Καὶ ἀληθῶς οὕτως ἔχει τὸ πράγμα, διότι οὐδὲν ἄλλο ἔχει νὰ φροντίσῃ, παρὰ νὰ παραγγεῖλῃ τὰ ἐλλείποντα καὶ νὰ διατάξῃ κατὰ ποίαν ὄραν πρέπει ἐκ τῆς πόλεως νὰ φθάσῃ εἰς τὴν οἰκίαν πᾶν ὅ,τι ἤθελεν ἐπιθυμήσει.

Ἡ κυρία τοῦ οἴκου ἐπαφειλεῖται καταλλήλου τινὸς στιγμῆς καὶ μεταβαίνει εἰς τὸ τηλέφωνον, τοῦ ὁποῖου τὴν χρῆσιν καὶ θέ-

σιν εἰκὼν. Πιέζει κομβίον τι αὐτοῦ καὶ μετὰ τινὰ δευτερόλεπτα ἠχῆ κωδωνίσκος τις, ὡς σύνθημα, ἐκ τοῦ κεντρικοῦ γραφείου τῆς συγκοινωνίας καὶ ὁ ὑπάλληλος ἐρωτᾷ: „Ἐδῶ τὸ γραφεῖον· τί θέλετε;“ αὐτὴ δὲ ἀναφωνεῖ ἐντὸς τῆς κυκλικῆς ὁπῆς „Ἐπιθυμῶ νὰ ὁμιλήσω μετὰ τοῦ ἀριθμοῦ 2000.“ — Ἐπέρχεται στιγμιαία διακοπή. — Ἐἵτα θέτει πάλιν ἡ οἰκοδέσποινα τὸ τηλέφωνον εἰς τὸ οὖς καὶ ἀκούει εὐκρινῶς — Ἐδῶ ὁ ἀριθμὸς 2000, ποῖος εἶνε ἐκεῖ; — Ἐγὼ εἶμαι, Δημητράκη μου. Ἐλα γρήγορα ὅσον τὸ δυνατόν, ἡ κυρία Ζ . . . καὶ ἡ μητέρα της εἶνε

ἔδῶ καὶ μένουσιν εἰς τὸ δεῖπνον.“ — „Καλά, ἀπαντᾷ οὗτος, ἐντὸς μιᾶς ὥρας ἔρχομαι“ τέλος. — Ἡ τελευταία λέξις σημαίνει ὅτι ἡ συνδιάλεξις ἐπερατώθη. Κατόπιν ἡ κυρία ζητεῖ ἄλλον ἀριθμὸν, ἀνηκοντα εἰς κατάστημα ἐδωδίμων κτλ. ὅπου παραγγέλλει διάφορα καλὰ πράγματα, μέλλοντα νὰ παρατεθῶσιν εἰς τοὺς ζένους.

Ἐν τῇ παρακειμένῃ δὲ εἰκόνι βλέπομεν κύριον τινα ἀποδεχόμενον τὰς παραγγελίας τῆς κυρίας καὶ συγχρόνως σημειοῦντα αὐτὰς ἐπὶ τινος πλαιῶς.

Ἡ οἰκοδέσποινα οὐδόπως πρέπει ν' ἀνησυχῇ, διότι τὰ αἰτηθέντα πράγματα ἐγκαίρως θὰ φθάσωσιν εἰς τὸν οἶκόν της. Τώρα προσκαλεῖ τὸν κρεωπόλῃν καὶ συζητεῖ μετ' αὐτοῦ περὶ τῆς ποιότητος τοῦ φητοῦ, ἐφιστᾷ δὲ εἰς τὸν κατόπιν τούτου ὁμιλοῦντα μετ' αὐτῆς ἰχθυοπόλῃν τὴν προσοχὴν του ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἰχθύων, οὗς μέλλει νὰ φέρῃ. Τέλος πάντων ἐντὸς βραχυτέρου χρόνου ἢ ὅσον ἡμεῖς ἐχρησάσθημεν, ἵνα σύρωμεν τὰς γραμμὰς ταύτας, ὅλαι αὐταὶ αἱ ὑποθέσεις ἐτελείωσαν καὶ καθωρίσθησαν, ἐν ᾧ μόνον ἡ εἰς τὴν πόλιν καθόδος καὶ ἀναζήτησις τῶν διαφόρων τούτων καταστημάτων ἠθέλεν ἀπαιτήσῃ ἡμῖς ἡμέρας δαπάνην. Οὕτω λοιπὸν ἡ καλὴ ἡμῶν οἰκοδέσποινα ἐπανακάμπτεται μειδιῶσα εἰς τὴν συναναστροφήν καὶ κατ' ἰδίαν ὁμολογεῖ, ὅτι τὸ τηλέφωνον παρέχει ἐκτάκτους εὐκολίας.

(ἔπεται τὸ τέλος).

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

1. Smyrne et l'Asie mineure ὑπὸ Δημ. Γεωργιάδου. Paris. 1885. Σελ. XX καὶ 268. Τοῦ ὑπὸ πάσας τὰς ἐποφείας σημαντικοῦ τούτου βιβλίου, ἐξετάζοντος ὑπὸ οἰκονομικῆν καὶ ἐμπορικῆν ἔποψιν τὴν Μικρὰν Ἀσίαν καὶ Σμύρνην προϋτάχην σπουδαῖος πρόλογος τοῦ γνωστοῦ οἰκονομολόγου Arthur Mangin, ἐκτιμῶντος καὶ ἐξαιρόντος τὴν χρησιμότητα τῶν προθέσεων τοῦ ὁμογενοῦς Συγγραφέως. Αἱ ἐμπορικαὶ σχέσεις τῶν μερῶν ἐκείνων πρὸς τὴν Γαλλίαν ἱστοροῦνται ἐπὶ τῇ βάσει ἐγγράφων κἀτατεθειμένων ἐν τοῖς ἀρχείοις τῶν Παρισίων καὶ Μασσαλίας, τὰ δὲ πρὸς βελτίωσιν αὐτῶν μέσα ὑποδεικνύονται μετὰ τὴν παράθεσιν στατιστικῶν πινάκων τοῦ παραγωγικοῦ πλοῦτου τῶν χωρῶν ἐκείνων. Ἐν γένει οὐδὲν παρελείφθη δυνάμενον νὰ ἐκλύσῃ τὴν προσοχὴν τῶν ξένων, καὶ τοῦτο ἀπέδειξεν ἡ συνεχὴς τοῦ γαλλικοῦ τύπου περὶ τοῦ βιβλίου μνεῖα καὶ ἔν τῇ Ἐπιθεωρήσει τῶν δύο Κόσμων ἐπαινετικῆ αὐτοῦ ἀνάλυσις.

2. Ὑπὸ τὸν τίτλον ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ (Deutsche Encyclopaedie) ἤρξατο ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα ἐκδότου W. Grunow ἐκιδιδόμενον σπουδαιότατον ἔργον, οὗ πρόκειται ἡμῖν ἡδη τὸ πρῶτον τεύχος. Πλήρες τὸ σύγγραμμα τοῦτο θ' ἀποτελεῖται ἐξ 100 τευχῶν ἀντι 60 πρην. ἐκάστου ἢ 8 τόμων, συντασσόμενον δὲ ὑπὸ δοκιμωτάτων καὶ πολυαριθμῶν γερμανῶν ἐπιστημόνων ἀναμφίβλως θέλει δυνηθῆ νὰ καταλάβῃ πρωτεύουσαν θέσιν μετὰ τῶν ἄλλων, ὁμοίας φύσεως, συγγραμμά-

των, οἳ εἶνε τὰ λεξικά τοῦ Brockhaus, τοῦ Meyer καὶ τοῦ Pierer, διότι ἐπεξεργασμένον κατ' ὅλιγον νέον σχέδιον δὲν θὰ περιέχῃ μὲν πολλὴν περιτὴν καὶ ἀχρηστον ὕλην, καθιστώσαν αὐτὸ λίαν ὀγκώδες καὶ πολυδάπανον, οὐδαμοῦ ὅμως θὰ παρέχῃ κενὸν τι, ἐν ᾧ ἄφ' ἑτέρου τὰ οὐσιωδέστερα ζητήματα θὰ πραγματοποιῶνται ἐκτενῶς καὶ ἐπιμελῶς εἰδικῶ καὶ δοκιμαστικῶς ἐπιστημονικῶς. Ὡς ἀρχιουναύτης τοῦ ἔργου προτίσεται ὁ παρ' ἡμῖν γνωστὸς ἐλληνοστῆς Dr. Γοσράου.

ΜΙΚΡΑ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ. — κ. Γ. Α. εἰς Ἀρμαβέρ. Ἐγένοντο κατὰ τὰς ὁδηγίας Σας. Ἐυχαριστοῦμεν καὶ πάλιν. — κ. Γ. Π. Μ. εἰς Σῦρον. Καὶ ἡ τελευταία ἀμέσως ἐτελεσθή. — κ. Γ. Τσ. εἰς Πάτρας. Ἐλήφθη, ὅλα ἀπεστάλησαν, καὶ Σας εὐχαριστοῦμεν. — κ. Γ. Α. Β. εἰς Ὀδησσόν. Ἐνεγράφησαν καὶ ἀπεστάλησαν. Τὰ ὀμότερα θὰ λάβετε παρὰ τοῦ ἐκεί φίλου. — κ. Σ. Τ. Αὐστρί. Ἐλήφθησαν. Ἐυχαριστοῦμεν. Ἡ ἀποστολὴ ἐβράδυνεν ἐπὶ δύο μόνον ἡμέρας ἕνεκα τοῦ 1. ἀριθμοῦ. — κ. Α. Ε. εἰς Βιτώλια. Ἐστάλησαν καὶ ἔπεται ὁ 1. Σας γράφομεν. — κ. Α. Α. Τζ. εἰς Κωνσταντῆν. Ἀπεστάλησαν. — κ. Ι. Γ. Σσ. εἰς Αλεξάνδρειαν. Ἐλήφθησαν. — κ. κ. * Ἡ παραδρομὴ προελήφθη. — κ. Κ. Γ. εἰς Γαλάζιον. Ἐλήφθησαν. Ἐχετε ἐπιστολήν μας. — κ. κ. Ἀδελφ. Στ. εἰς Σουλινῶν. Ἐστάλησαν. — κ. Οἶκ. εἰς Ἀγγίλιον. Ἐστάλησαν κατ' εὐθέειαν. Ἐυχαριστοῦμεν θερμῶς. — κ. Α. Π. εἰς Τεργέστην. Ἐφθάσαν. Ἐυχαριστοῦμεν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — Τὸ Ἑλληνόπουλο ὑπὸ τῆς κ. J. N. (εἰκὼν Θ. Σβάρτσε ἐν σελ. 129). — Ἐπεισόδιον ἀρματολικῆ ἔρωτος ὑπὸ Σ. Οἰκονόμου (τέλος). — Ἐπιμείλια τῶν δδόντων ὑπὸ Β. X. — Ἐκ τῶν τοῦ Σοπεργάουερ. — Ἰβάν Τουργένιεφ (μετὰ εἰκὼν. ἐν σελ. 136). — Ὁ ἀνθρώπος τοῦ πεπρωμένου (δηγημα) ὑπὸ Ἰβάν Τουργένιεφ (συνέχεια). — Σκέψεις φρονιμοῦ μητροῦ. Εἶμαι εὐεχής. Ἐπιστολαὶ ἐξ Ἑσπερίας. — Πολιτικῆ εὐδία. — Ἱστορία καὶ ταφῆ τῆς Ἐσθίας τοῦ Σατωβριάνδου (εἰκὼν ἐν σελ. 133). — Τὰ ὄρανα τοῦ Ν. Γόττ (εἰκὼν ἐν σελ. 137). — Νινὸν ὁ ἀνεκλῶ, ἡ ἀγῆρος καλλονὴ τῆς Ἀσπασίας τῶν Γάλλων (εἰκὼν ἐν σελ. 141). — Ἐλεκτρικὸς φωτισμὸς τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ωκεανοῦ. — Τὸ τηλέφωνον ἐν Ἀμερῇ. — Ἰταλῶν καὶ σημερινῆ μακροβιότης. — Συμμετρί ἑπανάστασις. — Χωρματικὴ ἀσπασία. — Τὸ πολυχρῶμον παράσημα. — Ὀλίγα τινὰ περὶ τηλεφώνου (μετὰ εἰκόνων δύο ἐν σελ. 144). — Βιβλιοθήκη 1-2. — Μικρὰ ἀλληλογραφία.

Ἐκδότης Π. Α. ΖΥΓΟΥΡΗΣ.

τύποις Bär & Hermann, ἐν Λειψίᾳ. — Χάρτες ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur, ἐν Στρασβούργῳ. — Μελάνη Frey & Senig, ἐν Λειψίᾳ.